

ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญบริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

**THE RELATIONSHIP BETWEEN TAX PLANNING AND STOCK
PRICE OF LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE
OF THAILAND (SET)**

รสนา โชติสุวรรณ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญบริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

รสนา โชติสุวรรณ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญ บริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Relationship between Tax Planning and Stock Price of Listed
Companies in the Stock Exchange of Thailand (SET)

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวรสนา โชติสุวรรณ

วิชาเอก

การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง, ปร.ค.

ปีการศึกษา

2561

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์พนารัตน์ ปานมณี, Ph.D.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมา คำพิทักษ์, ปร.ค.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง, ปร.ค.)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นำถพี ชัยมงคล, ปร.ค.)

วันที่ 5 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวรสนา โชติสุวรรณ
วิชาเอก	การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง, ปร.ด.
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการวางแผนภาษีและความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและรายงานประจำปี 2559 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยกเว้นบริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงิน บริษัทกลุ่มที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ และบริษัทที่มีผลการดำเนินงานขาดทุน ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อมูลครบถ้วนจำนวน 190 บริษัท ระดับการวางแผนภาษีศึกษาจากอัตราส่วนการเงินจำนวน 3 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน และอัตราภาษีที่แท้จริง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า การวางแผนภาษีที่วัดจาก อัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 1.06 และมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 หมายความว่าบริษัทที่มีการวางแผนภาษีมาก (อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม มีค่าน้อย) จะมีราคาหุ้นสามัญต่ำและถ้าบริษัทที่มีการวางแผนภาษีน้อย หุ้นสามัญจะมีราคาสูง ส่วนการวางแผนภาษีที่วัดจาก อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 10.72 อัตราภาษีที่แท้จริง มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 13.17 และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน และอัตราภาษีที่แท้จริงกับราคาหุ้นสามัญ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: การวางแผนภาษี อัตราภาษีที่แท้จริง อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน

Independent Study Title	The Relationship between Tax Planning and Stock Price of Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand (SET)
Name-Surname	Miss Rosana Chotsuwan
Major Subject	Accounting
Independent Study Advisor	Assistant Professor Supa Thongkong, Ph.D.
Academic Year	2018

ABSTRACT

The purpose for this research is to study the levels of tax planning and the relationship between tax planning and the price of common stock in listed companies in the Stock Exchange of Thailand (SET). The data were collected from SET's financial documents and annual reports in the year 2016 of listed companies in SET.

The sample comprised listed companies in SET except financial sector companies, companies in revival and rehabilitation as well as companies with operating losses. There were 190 companies containing the complete information that could be used in the study. Levels of tax planning were measured by financial ratios of three ratios, namely, the ratio of current tax to total asset, the ratio of current tax to operating cash flow and the ratio of effective tax rate. The statistical devices employed in the analysis were descriptive statistics, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The results indicated that tax planning calculated from the ratio of current tax to total asset had an average of 1.06% and had a positive relationship in the same direction with the price of common stock in listed companies in the Stock Exchange of Thailand (SET) at 0.01 level of significance. This means that the companies with high tax planning strategies (low ratio of current tax to total asset) would have the low price of common stock. On the other hand, the companies with low tax planning strategies would have the high price of common stock. Regarding to tax planning gained from the ratio of current tax to operating cash flow, it had an average of 10.72% and the effective tax rate was 13.17% There was no relationship between the ratio of current tax to operating cash flow and the ratio of effective tax rate at 0.05 level of significance.

Keywords: tax planning, effective tax rate, tax/total assets ratio, tax/operating cash flow ratio

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภา ทองคง ซึ่งได้ให้คำปรึกษา คำชี้แนะ และเสียสละเวลาในการตรวจสอบทานความถูกต้อง ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี ต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ปานมณี ประธานกรรมการสอบ การศึกษาค้นคว้าอิสระ และผู้ช่วยศาสตราจารย์กุสุมา คำพิทักษ์ กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะเพิ่มเติม เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ประการสุดท้ายขอขอบพระคุณครอบครัว ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนนักศึกษา ปริญญาโททุกท่าน ที่คอยให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาการศึกษา ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจต่อไป

รสนา โชติสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	10
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	11
1.3 สมมติฐานการวิจัย	11
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	12
1.5 คำจำกัดความในการวิจัย	13
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	14
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนภาษี	15
2.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาหุ้นสามัญ	43
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์	59
4.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	59
4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic).....	60
4.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis).....	72
4.4 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภายในกับราคาหุ้นสามัญ โดยวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression).....	75
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	81
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	81
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	83
5.3 ประโยชน์ที่ได้จากงานวิจัย.....	84
5.4 ข้อจำกัดในการศึกษา.....	85
5.5 ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต.....	85
บรรณานุกรม	86
ประวัติผู้เขียน	89

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม..... 39
ตารางที่ 4.1	จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม..... 59
ตารางที่ 4.2.1	Descriptive Statistics (กลุ่มธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร)..... 60
ตารางที่ 4.2.2	Descriptive Statistics (กลุ่มทรัพยากร)..... 62
ตารางที่ 4.2.3	Descriptive Statistics (กลุ่มเทคโนโลยี)..... 63
ตารางที่ 4.2.4	Descriptive Statistics (กลุ่มบริการ)..... 64
ตารางที่ 4.2.5	Descriptive Statistics (กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม)..... 65
ตารางที่ 4.2.6	Descriptive Statistics (กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค)..... 67
ตารางที่ 4.2.7	Descriptive Statistics (กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง)..... 68
ตารางที่ 4.2.8	Descriptive Statistics (ภาพรวม)..... 69
ตารางที่ 4.2.9	สถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษี แยกตามรายกลุ่ม อุตสาหกรรม 7 กลุ่ม..... 70
ตารางที่ 4.10	สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ของกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีระดับการวางแผนภาษีสูง..... 72
ตารางที่ 4.3	ผลการวิเคราะห์ของทุกตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา..... 73
ตารางที่ 4.4.1	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณระหว่างการวางแผนภาษี ที่คำนวณจาก 3 อัตราส่วน..... 76
ตารางที่ 4.4.2	แสดงค่าทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระ..... 80

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย14

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษีถือเป็นต้นทุนของกิจการประเภทหนึ่ง จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการประกอบธุรกิจ เช่น การนำเข้ารถยนต์มาจำหน่าย การเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ การประกอบกิจการศูนย์การค้า การรับเหมาก่อสร้าง การซื้อขายภายในประเทศและระหว่างประเทศ เป็นต้น กิจการจะต้องหากกลยุทธ์การวางแผนภาษีที่ดีมาบริหารสำหรับการประกอบธุรกิจ เพื่อเป็นการลดต้นทุน และเพิ่มกระแสเงินสด (Cash Flow) ให้แก่กิจการได้ ซึ่งมีใช่เป็นการหลีกเลี่ยงภาษี แต่เป็นการมุ่งถึงการวางโครงสร้างทางธุรกิจให้สอดคล้องกับกฎหมายภาษีอากร ซึ่งก่อให้เกิดปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนโดยชอบด้วยกฎหมาย เช่น มีผลเป็นการยกเว้น หรือลดหย่อนภาษีอากร หรือหักค่าใช้จ่ายได้มากกว่า เป็นต้น ผู้ประกอบการในประเทศไทยโดยมากแล้วมักจะไม่มีการวางแผนภาษีก่อนเริ่มหรือในระหว่างดำเนินกิจการ หรือเมื่อได้ดำเนินกิจการไปแล้ว ไม่ว่าจะป็นภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ หรือภาษีอื่นที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อภาษีอากร และรวมไปถึงระบบบัญชีเพื่อให้การจัดทำบัญชีและภาษีอากรถูกต้องสอดคล้องกัน หลายฝ่ายมักเข้าใจว่าเรื่องภาษีอากรเป็นเรื่องของฝ่ายบัญชีซึ่งมีหน้าที่จัดทำบัญชีและเสียภาษีให้ถูกต้อง หากภาษีอากรมีปัญหา มักจะโยนปัญหาไปให้ฝ่ายบัญชีไปทำการแก้ไข สิ่ง que ทุกฝ่ายในกิจการจะต้องพิจารณา คือ ฝ่ายบัญชชีนำเอกสารหลักฐานทางการค้าที่เกิดขึ้นจากฝ่ายต่าง ๆ ที่ได้เกิดขึ้นแล้วส่งเอกสารหลักฐานมาให้ฝ่ายบัญชีคนอากรไม่ใช่หน้าที่ของฝ่ายบัญชีเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นความรับผิดชอบของทุกคนในกิจการที่ได้ร่วมกันบริหารงานของกิจการด้วยกันนั่นเอง เพื่อเป็นการลดข้อผิดพลาดงานด้านบัญชีและภาษีอากรจำเป็นที่ทุกฝ่ายภายในกิจการจะต้องมีการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกัน เพื่อป้องกันปัญหาทางภาษีอากรที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต โดยผู้วิจัยเองมีความสนใจว่าเมื่อกิจการได้นำกลยุทธ์การวางแผนภาษีมาใช้แล้วนั้นจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายทางภาษีให้น้อยลง ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนในการดำเนินธุรกิจลดลงเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันได้จริงหรือไม่

ในด้านของนักลงทุนปัจจุบันประชาชนหันมาให้ความสนใจกับการลงทุนในตลาดทุนกันมากขึ้น ซึ่งในประเทศไทยมี “ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” หรือ “The Securities Exchange of Thailand” ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนและพัฒนาระบบต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายหลักทรัพย์ หน้าที่หลัก ได้แก่ การรับหลักทรัพย์จดทะเบียนและดูแลการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน การซื้อขายหลักทรัพย์และการกำกับดูแลการซื้อขาย

หลักทรัพย์ การกำกับดูแลสมาชิกส่วนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลการส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ลงทุน ผู้ประกอบการที่ต้องการจะเพิ่มทุนจึงต้องทำการระดมทุนโดยการจำหน่ายหลักทรัพย์ ซึ่งหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องมากที่สุดก็คือ “หุ้นสามัญ” โดยที่ราคาหุ้นที่เสนอขายจะมีราคาที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับมูลค่าของกิจการ สิ่งจูงใจให้นักลงทุนมาเลือกลงทุน คือ ผลตอบแทน ซึ่งจะจ่ายในรูปของเงินปันผล (Dividend) และส่วนเกินหรือกำไรที่จะได้จากการขายหลักทรัพย์ (Capital Gain) (สุกฤดา โภธิประสาธ, 2550) เนื่องจากราคาที่ซื้อขายกันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาโดยขึ้นอยู่กับภาวะแวดล้อมรอบด้านเศรษฐกิจ และผลประกอบการของกิจการเป็นหลัก ผู้ลงทุนอาจมีความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับผลตอบแทนตามที่คาด ผู้ลงทุนจึงจำเป็นต้องศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลหลักทรัพย์ที่สนใจให้ดีกว่าคนอื่นตัดสินใจลงทุน แต่ด้วยผลตอบแทนที่อาจมีโอกาสดำเนินการผลตอบแทนที่สูงกว่า การได้รับดอกเบี้ยจากการออมเงินฝากกับธนาคาร จึงเป็นมูลเหตุให้นักลงทุนยังยอมที่จะเสี่ยงเพื่อความหวังในผลตอบแทนที่ดีกว่า จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ที่นักลงทุนให้ความสนใจด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จึงต้องหากกลยุทธ์มาเพื่อดึงดูดนักลงทุนให้สนใจลงทุนกับบริษัทของตน การวางแผนภาษีเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ผู้ประกอบการควรให้ความสนใจ ใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเข้ามาช่วยเพื่อลดค่าใช้จ่ายทางภาษีให้น้อยที่สุด แต่ต้องครบถ้วนตามกฎหมาย การเสียภาษีน้อยลงจะส่งผลให้ต้นทุนในการดำเนินงานลดลงเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน เพราะการวางแผนภาษีที่เหมาะสมย่อมส่งผลให้ผลตอบแทนที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับเพิ่มขึ้นด้วยนั้น หมายถึงราคาหุ้นสามัญจะสูงขึ้นตาม เพราะเป็นที่สนใจของนักลงทุน

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 สมมติฐานงานวิจัย

1.3.1 การวางแผนภาษีไม่มีความสัมพันธ์กับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3.2 การวางแผนภาษีมี่มีความสัมพันธ์กับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 190 บริษัท

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

การวางแผนภาษี (Tax Planning : TP) โดยกำหนดการวัดค่าจาก 3 งบการเงิน 3 อัตราส่วนทางการเงิน ในการวัดค่าการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate income Tax)

1. งบแสดงฐานะการเงิน ภาษีจ่ายต่อสินทรัพย์รวม (TAX/Total Asset) (ชัยพร ตันติยวงศ์, 2552)

2. งบกำไรขาดทุน ภาษีจ่ายต่อกำไรก่อนหักภาษี หรืออัตรากำไรที่แท้จริง (Effective Tax Rate: ETR, TAX/Taxable Income)

3. งบกระแสเงินสด ภาษีจ่ายต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Operating Cash Flow: OCF, TAX/OCF) สัตยา ตันจันทร์พงศ์ (2557)

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ราคาหุ้นสามัญ วัดมูลค่าจาก ราคาหุ้นสามัญ ณ วันสิ้นปี งานวิจัยนี้ใช้ราคา ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2559 (บาทต่อหุ้น)

3. ตัวแปรควบคุม (Control Variables)

1. ขนาดของกิจการ (Size) วัดจาก สินทรัพย์รวมของกิจการ (หน่วย: พันล้านบาท) (ชรากร หทัยเจริญลาภ, 2553)

2. ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) วัดค่าจาก 3 อัตราส่วนทางการเงินดังนี้

2.1 ROA (Return on Asset) (หน่วย: เปอร์เซ็นต์) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม แสดงถึงกิจการมีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้

2.2 ROE (Return on Equity) (หน่วย: เปอร์เซ็นต์) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงให้ผู้ถือหุ้นทราบว่า จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนมากน้อยเพียงใด

2.3 EPS (Earning per Share) อัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น (หน่วย: บาท/หุ้น) วัดจาก กำไรสุทธิต่อส่วนจำนวนหุ้นที่ชำระแล้ว เป็นข้อมูล que ผู้ถือหุ้นนำไปใช้ในการประเมินความสามารถในการทำกำไรของกิจการ เนื่องจากกำไรสุทธิต่อหุ้นแสดงถึงกำไรที่หุ้นสามัญแต่ละหุ้นจะได้รับ จากการศึกษาคของ ชัชวิน โอจรัสพร (2550) พบว่ากำไรสุทธิต่อหุ้นมีค่าสูง จะส่งผลให้นักลงทุนเกิดความสนใจในหุ้นของบริษัทนั้น

1.5 คำจำกัดความในการวิจัย

ความสัมพันธ์ หมายถึง ความเกี่ยวข้องกันระหว่าง 2 ตัวแปรประกอบด้วยตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ โดยมีลักษณะความเป็นไปได้ทั้งความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือความสัมพันธ์เชิงบวก และทิศทางตรงกันข้ามกันหรือความสัมพันธ์เชิงลบ

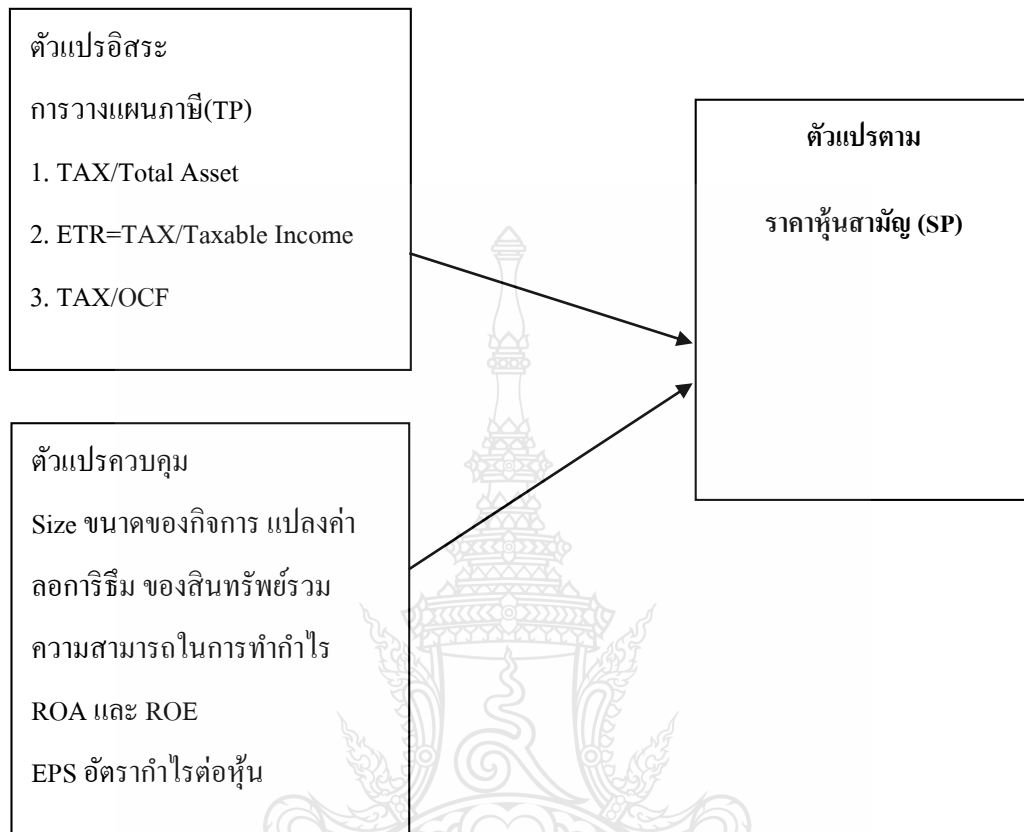
การวางแผนภาษี (TAX Planning) หมายถึง กระบวนการวางแผนภาษีเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ล่วงหน้าหรือในอนาคตว่าจะปฏิบัติอย่างไร มีหลักเกณฑ์เงื่อนไขอย่างไร เพื่อให้เสียภาษีครบถ้วนถูกต้อง สมบูรณ์ และประหยัดที่สุด วัตถุประสงค์ 3 วัตถุประสงค์ ได้แก่

1. ภาษีจ่ายต่อสินทรัพย์รวม (TA)
2. ภาษีจ่ายต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน (OCF)
3. ภาษีจ่ายต่อกำไรก่อนหักภาษี (ETR)

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมายถึง บริษัทต่าง ๆ ที่ขึ้นทะเบียนไว้ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อให้สามารถระดมเงินทุนเพิ่มเติมจากสาธารณะได้โดยสะดวก

ราคาหุ้นสามัญ หมายถึง ราคาปิดของหุ้นสามัญแต่ละบริษัทที่มีการซื้อขายกันผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยในการศึกษานี้ใช้ราคาปิดหุ้นสามัญ ณ สิ้นปี 30 ธันวาคม 2559

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.6.1 นักลงทุนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจลงทุน
- 1.6.2 ผู้บริหารในองค์กรธุรกิจ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อประกอบการพิจารณาจัดสรรทรัพยากรที่กิจการมีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้องครบถ้วน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าอิสระเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ผู้ศึกษาได้รวบรวมและระบุนแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- 2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนภาษี
- 2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อราคาหุ้นสามัญ
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนภาษี

(สุเทพ พงษ์พิทักษ์, 2545) การบริหารธุรกิจ จะเป็นการประกอบกิจการประเภทใดก็ตาม มีปัจจัยที่ต้องคำนึงถึง คือ 4 M's อันได้แก่ 1) Man บุคลากร 2) Money เงิน 3) Material วัสดุอุปกรณ์ และ 4) Management การบริหารจัดการ นอกจากนี้ยังรวมถึงปัจจัยแวดล้อมภายนอก (Environment) ที่มีผลกระทบต่อกิจการ อาทิ ด้านลูกค้า หรือการตลาด (Market) ด้านกฎหมาย ด้านสังคม โดยวัตถุประสงค์สำคัญในการบริหารธุรกิจ คือ มุ่งหมายที่จะให้กิจการประสบผลสำเร็จโดยได้รับกำไรสูงสุด และเสียค่าใช้จ่ายให้น้อยที่สุด การที่จะได้ทำให้อะไรบรรลุวัตถุประสงค์ ดังกล่าวได้นั้น นอกจากปัจจัยธุรกิจข้างต้นแล้ว สิ่งหนึ่งที่ผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงก็คือ ปัจจัยทางภาษีอากร เพราะภาษีอากรถือเป็นภาระอย่างหนึ่งที่กิจการต้องมีหน้าที่นำส่งให้กับกรมสรรพากร หรือเป็นค่าใช้จ่ายของกิจการเองที่ต้องปฏิบัติ และชำระให้ถูกต้องครบถ้วนภายในกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ภาษีอากรแต่ละประเภท มิฉะนั้น อาจต้องเสียเบี้ยปรับ เงินเพิ่ม รวมทั้งเสียเวลา และโอกาสโดยไม่จำเป็นอีกด้วย หรืออาจถึงขั้นการเสียค่าปรับทางอาญา และต้องโทษจำคุกก็เป็นได้ อย่างไรก็ตามการเสียภาษีอากร โดยถูกต้องครบถ้วนเพียงอย่างเดียวอาจจะยังไม่เพียงพอสำหรับการบริหารธุรกิจในยุคของการแข่งขันที่รุนแรง ผู้บริหารที่ชาญฉลาดจำเป็นต้องหากกลยุทธ์ทุกแนวทางเพื่อทำให้ลดต้นทุนให้มากที่สุด เพื่อความสามารถแข่งขันทางการตลาดเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจ ดังนั้นการบริหารภาษีอากรจึงเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่ผู้บริหารนำมาใช้ ทำให้การเสียภาษีอากรต้องน้อยที่สุด โดยตัดทอนส่วนที่ไม่จำเป็นต้องเสียออกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยไม่อาศัยการหลีกเลี่ยงภาษีอากร (Tax evasion) หรือโดยเจตนาทุจริตที่จะไม่เสียภาษี ซึ่งการที่จะกระทำ หรือปฏิบัติให้ได้เช่นนั้น ผู้ประกอบการต้องอาศัยเทคนิคในการดำเนินการทางภาษีอากรที่เรียกว่า การวางแผนภาษีอากร (Tax Planning) เพื่อจัด

ปัญหาการเสียภาษีอากรส่วนเกินกว่าเหตุ และสามารถจัดข้อโต้แย้งทางภาษีอากรกับเจ้าหน้าที่รัฐได้ในทุกกรณี

รูปแบบภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ แยกตามหน่วยงานจัดเก็บ มีดังนี้
จัดเก็บโดยหน่วยงานกรมสรรพากร ได้แก่

1. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย Withholding Tax
2. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา Personal Income Tax
3. ภาษีเงินได้นิติบุคคล Corporate Income Tax
4. ภาษีมูลค่าเพิ่ม Value Added Tax
5. ภาษีธุรกิจเฉพาะ Specific Business Tax
6. อากรแสตมป์ Stamp Duty
7. สนธิสัญญาภาษีซ้อน Double Taxation Agreement

ภาษีอากรประเภทอื่น ๆ จัดเก็บโดยหน่วยงานภาษีอื่น

1. ภาษีศุลกากร Customs Duty จัดเก็บโดยกรมศุลกากร
2. ภาษีสรรพสามิต Excise Tax จัดเก็บโดยสรรพสามิต
3. ภาษีท้องถิ่น Local Tax จัดเก็บโดยหน่วยงานท้องถิ่น เช่น อบต. ได้แก่ภาษี

โรงเรือน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย เป็นต้น

การวางแผนภาษีอากร (Tax Planning) หมายถึง การเตรียมการเพื่อการปฏิบัติในอนาคตเกี่ยวกับรายการทางการเงิน (Financial transactions) ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางภาษีอากรทั้งในระยะสั้น และระยะยาว โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้การเสียภาษีอากร และการปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีอากรขององค์กรเป็นไปโดยถูกต้อง และครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายภาษีอากร และต้องเสียภาษีอากรเป็นจำนวนน้อยที่สุด หรือประหยัดที่สุด โดยมีใช่เป็นการทุจริตหลีกเลี่ยงภาษีอากร แต่เป็นการรู้จักใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่องค์กร

วัตถุประสงค์ของการวางแผนภาษีอากร

1. เพื่อให้การเสียภาษีอากรของกิจการที่วางแผนภาษีอากร เป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายกำหนดบัญญัติ โดยเม็ดเงินที่ต้องเสียภาษีไปนั้นควรเป็นจำนวนน้อยที่สุด หรือประหยัดที่สุด โดยไม่ต้องอาศัยการหลีกเลี่ยงภาษี

2. เพื่อขจัดปัญหาในการเสียภาษีอากรของกิจการที่อาจเกิดขึ้นในทุกกรณี ทั้งนี้ เพราะภาษีอากรที่ธุรกิจพึงต้องเสียมีหลายประเภท ในแต่ละประเภทมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่แตกต่างกันไป

การวางแผนภาษีอากรจึงเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติที่ถูกต้องให้แก่ธุรกิจนอกเหนือไปจากการเสียภาษีให้ถูกต้องครบถ้วน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามหาภาษีอากรที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และยังช่วยให้ธุรกิจมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ดี

3. เพื่อประหยัดหรือลดค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากการเสียภาษีอากรไม่ถูกต้อง ไม่ว่าจะ เป็นภาษีอากรประเภทใด ค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการเสียภาษีอากรไว้ไม่ถูกต้อง คือ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าปรับทางอาญา

4. เพื่อลดต้นทุนการดำเนินงาน หรือเพิ่มกำไรสุทธิ

โดยการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

4.1 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กรณีภาษีเงินได้

นิติบุคคล: Corporate Income Tax Planning ประเด็นที่น่าสนใจ อาทิ เช่น

- การวางแผนภาษีเพื่อจัดตั้งกิจการใหม่ และการเลือกรูปแบบการลงทุน
- การวางแผนภาษีการจัดตั้งนิติบุคคลให้ประหยัดภาษี
- การวางแผนภาษีโดยการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร
- การวางแผนภาษีด้านรายได้ รายได้ยกเว้นภาษี
- การวางแผนภาษีด้านรายจ่าย รายจ่ายต้องห้าม รายจ่ายที่ถือเป็นรายจ่ายได้เพิ่มขึ้น
- การวางแผนภาษีซื้อ ขายทรัพย์สิน การตัดทรัพย์สินออกจากบัญชี
- การวางแผนภาษีการจัดการเกี่ยวกับหนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น
- การวางแผนภาษีการให้กู้ยืมแก่กรรมการ พนักงาน หรือบริษัทในเครือ
- การวางแผนภาษีการขายสินค้าหรือให้บริการต่ำกว่าราคาตลาดโดยมีเหตุอันสมควร
- การวางแผนภาษีรถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน
- การวางแผนภาษีสินค้าขาดหรือเกิน การทำลาย และการตัดมูลค่าของสินค้าคงเหลือออกจากบัญชี
- การวางแผนภาษีการจัดการสินค้าเสื่อมสภาพ ล้าสมัย หมดอายุ ของเสีย เศษซาก
- การวางแผนภาษีการหักค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินให้ได้รับประโยชน์สูงสุด
- การวางแผนภาษีการเลือกใช้ผลขาดทุนสะสม

4.2 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม:

Value Added Tax Planning ประเด็นที่น่าสนใจ อาทิเช่น

- การวางแผนภาษีระหว่างกิจการขายสินค้ากับกิจการให้บริการทั่วไป
- การวางแผนภาษีกิจการนำเข้าและส่งออกสินค้าหรือบริการ
- การวางแผนภาษีของภาษีซื้อคืน แต่ไม่ต้องนำส่งภาษีขาย
- การวางแผนภาษีการเลือกจุดความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม
- การวางแผนภาษีการคำนวณฐานภาษีและการยกเว้นฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม
- การวางแผนภาษียกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม และการเลือกเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม
- การวางแผนภาษีการยื่นแบบและการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มให้กิจการได้รับประโยชน์
- การวางแผนภาษีซื้อ และภาษีซื้อต้องห้ามให้ได้รับประโยชน์สูงสุด
- การวางแผนภาษีการเฉลี่ยภาษีซื้อ ทางเลือกในการเฉลี่ยภาษีซื้อ
- การวางแผนภาษีการออกและแก้ไขใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ และใบลดหนี้
- การวางแผนภาษีการส่งเสริมการขาย
- การวางแผนภาษีจำหน่าย จ่าย โอน โดยมีหรือไม่มีค่าตอบแทน

4.3 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ:

Specific business Tax Planning ประเด็นที่น่าสนใจ อาทิเช่น

- การประกอบธุรกิจเชิงธนาคารคือการมีรายได้อะไรบ้างและทำอย่างไรจึงจะ "ไม่ถือว่า"เชิงธนาคาร
- กรณีที่ไม่ต้องเสียอากรแสตมป์และการวางแผน
- การทำสัญญาสามารถวางแผนภาษีได้อย่างไร
- ภาษีธุรกิจเฉพาะต้องจดทะเบียนหรือไม่ ถ้าไม่จดทะเบียนได้หรือไม่
- ภาษีธุรกิจเฉพาะเลือกเสียภาษีจากเกณฑ์เงินสดได้หรือไม่
- การวางแผนภาษีกรณีให้กู้ยืมโดยไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะมีวิธีการอย่างไร
- ทำตราสารอย่างไรไม่ต้องติดอากรแสตมป์
- การพิจารณาคำว่า "จ้างทำของ" ที่ต้องติดอากรแสตมป์ หากไม่ใช้การจ้างทำของก็ไม่ต้องติดอากรใช้หรือไม่

4.4 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กรณีภาษีหัก ณ ที่จ่าย:

Withholding Tax Planning ประเด็นที่น่าสนใจ อาทิเช่น

- การวางแผนภาษีการเลือกประเภทเงินได้ในกรณีหักภาษี ณ ที่จ่าย
- การวางแผนภาษีการเลื่อนการจ่ายเงินได้ช่วยประหยัดรายจ่ายได้อย่างไร
- การวางแผนภาษีการออกภาษีหัก ณ ที่จ่ายแทน ออกแทนอย่างไรลงรายจ่ายกิจการได้
- การวางแผนภาษีกิจการขายสินค้ากับกิจการรับจ้างทำของ เพื่อไม่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย
- การวางแผนภาษีกิจการขายสินค้ากับกิจการให้บริการ
- การวางแผนภาษีค่าขนส่ง ค่าเช่ารถ ค่าบริการ ค่าจ้างคนขับรถ
- การวางแผนภาษีให้เช่าอาคาร สำนักงาน หอพัก อพาร์ตเมนต์
- การวางแผนภาษีในการจ่ายค่านายหน้าตัวแทน
- การวางแผนภาษีการจ่ายดอกเบี้ยและเงินปันผล
- การวางแผนภาษีการให้รางวัล ส่วนลด หรือประโยชน์ใด ๆ เนื่องจากการส่งเสริมการขาย
- การวางแผนภาษีให้ประกวดแข่งขัน ชิงโชค
- การวางแผนภาษีการเครดิตภาษี และการขอคืนภาษีหัก ณ ที่จ่าย

5. เพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็น และไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากแผนภาษีอากรเป็นส่วนหนึ่งของแผนธุรกิจ มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ดังนั้น ในการวางแผนภาษีอากร จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องทำการศึกษาโครงสร้าง และองค์ประกอบของธุรกิจ วิธีการดำเนินงานในทุกขั้นตอน เอกสารหลักฐานทางธุรกิจ และภาษีอากร หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขทางภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้มีการทบทวนแนวทางการปฏิบัติงานที่จะทำให้สอดคล้องกัน ทั้งในทางธุรกิจ และภาษีอากร ก่อให้เกิดการปรับปรุงระบบงาน และแนวทางการปฏิบัติที่สมบูรณ์ ในอันที่จะให้ได้การปฏิบัติงานที่ดี รวดเร็ว มีประสิทธิภาพสูงสุด

6. การวางแผนภาษีอากรที่ดี และการดำเนินการตามที่ได้มีการวางแผนภาษีอากร ดังกล่าวย่อมทำให้ผู้ประกอบการคลายความกังวล ต่อการถูกเรียกตรวจสอบภาษีอากรของทางราชการ เพราะมีข้อมูลเอกสารทั้งในบัญชี และทางภาษีอากรที่พร้อมสามารถชี้แจง หรือแสดงหลักฐานข้อเท็จจริงต่าง ๆ ทางบัญชีการเงิน และบัญชีภาษีอากรแก่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีได้โดยชัดเจนไม่คลุมเครือ อันจะทำให้เป็นการประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายที่ไม่ควรต้องเสียไป นอกเหนือไปจากการเสียโอกาสและความรู้สึกที่ดี

7. เพื่อเสริมสร้างระบบการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพ ในขั้นตอนการวางแผนภาษีอากร ผู้วางแผนต้องทำการศึกษาแนวทางปฏิบัติงานของธุรกิจที่จะวางแผนภาษีอากร จึงทำให้มองเห็นปัญหาการควบคุมภายในเพื่อให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ในการวางแผนภาษีอากร จำเป็นต้องอาศัยการควบคุมภายในที่ดีควบคู่กันไป การวางแผนภาษีอากร และการควบคุมภายในจึงเป็นปัจจัยที่คู่ขนาน และส่งเสริมกันในการบริหารงานทุกชนิด

ขั้นตอนการวางแผนภาษีเงินได้

1. ขั้นตอนการเตรียมการก่อนการวางแผนภาษีเงินได้ ผู้วางแผนภาษีเงินได้ต้องจัดเตรียมข้อมูลทั้งหลายอันเกี่ยวกับการวางแผนภาษีอากร ดังนี้

1.1 กำหนดคณะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนภาษีเงินได้ การวางแผนภาษีเงินได้ต้องอาศัยบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่ายร่วมปรึกษา หรือโดยรอบด้าน ในประเด็นภาษีเงินได้ที่เกิดขึ้นกับธุรกิจที่วางแผนภาษีอากร เช่น ผู้จัดการ ผู้บริหารฝ่ายบัญชีการเงิน ฝ่ายกฎหมาย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษี หรือที่ปรึกษาทางภาษีอากร

1.2 ศึกษารูปแบบการจัดองค์การ ขั้นตอนการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนเอกสารทางธุรกิจ การศึกษารูปแบบการจัดองค์การตั้งแต่เริ่มต้นการประกอบธุรกิจ ขั้นตอนการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนเอกสารทางธุรกิจของกิจการ การพิจารณาว่าขั้นตอนใด หรือกรณีใด มีประเด็นภาษีใดที่เกี่ยวข้อง

1.3 ศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ ตลอดจนแนววินิจฉัย ข้อกฎหมาย หรือคำพิพากษาของศาล แนวคำตอบข้อหารือ หรือแนวทางปฏิบัติทางภาษีอากรของส่วนราชการที่ดูแลรับผิดชอบในการจัดเก็บภาษีอากรทุกประเด็น เพื่อทำความเข้าใจปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ อาทิ ศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคลทุกกรณีที่เกี่ยวข้องกับกิจการ ตลอดจนแนววินิจฉัย ข้อกฎหมาย หรือคำพิพากษาของศาล แนวคำตอบข้อหารือ หรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากรทุกประเด็น

1.4 ศึกษาปัญหาภาษีอากรของธุรกิจที่ต้องการจัดให้มีการวางแผนภาษีเงินได้ เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นปกติทุกวัน ปัญหาจากการดำเนินงาน และจัดทำสัญญาที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ทางภาษีอากร ปัญหาการไม่ใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร หรือใช้ได้ไม่เต็มที่ตามที่ควรจะเป็น

2. ขั้นตอนการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล ในขั้นตอนการดำเนินการวางแผนภาษีผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องทำการศึกษาปัญหา และสาเหตุของปัญหาภาษีเงินได้ โดย

2.1 กำหนดประเด็นภาษี และศึกษาสาเหตุ

กำหนดประเด็นภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่จะวางแผนภาษีอากร ในบางกรณี การดำเนินธุรกิจหนึ่ง อาจมีประเด็นภาษีเงินได้ และวิธีการปฏิบัติทางภาษีเงินได้แตกต่างกันหลาย ประเด็น ภายหลังจากที่ได้ทำการศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติทาง ภาษีอากรทุกประเด็นนำมาปรับให้เข้ากับขั้นตอนการปฏิบัติงานของธุรกิจประเด็นภาษีที่เกี่ยวข้องกับ กิจการ เช่น

2.1.1 ประเด็นด้านรายได้

2.1.2 ประเด็นด้านรายจ่าย

2.1.3 ประเด็นด้านสินทรัพย์ และหนี้สิน

2.1.4 ประเด็นภาษีอากรด้านหน้าที่ทางภาษีอากร

ศึกษาสาเหตุปัญหาภาษีอากร ต้นเหตุแห่งปัญหาภาษีอากรที่ทำให้ การเสียภาษีเงินได้ไม่ ถูกต้อง หรือมีข้อผิดพลาด เช่น กิจการขาดการวางแผนภาษีอากรที่ดี หน้าที่ระดับปฏิบัติการ ไม่มี ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาษีอากรอย่างเพียงพอ ไม่รู้จริง หรือขาดการฝึกอบรมพัฒนาความรู้ความ เข้าใจด้านภาษีอากร เป็นต้น

2.2 กำหนดเป้าหมายของการแก้ปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล

2.2.1 เพื่อการเสียภาษีอากรให้ถูกต้อง ครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด และเสียเป็นจำนวนน้อยที่สุด โดยไม่หลีกเลี่ยงภาษีอากร

2.2.2 เพื่อขจัดปัญหาทางภาษีอากร

2.2.3 เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายอันเกิดจากการเสียภาษีอากรไม่ถูกต้อง

2.2.4 เพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร 3

2.3 ขั้นตอนการแก้ปัญหาภาษีอากร กิจการอาจกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหา โดย

2.3.1 ประชุมชี้แจงให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ

2.3.2 ระดมสมองในการพิจารณาให้เห็นถึงปัญหา กำหนดแนวทางที่เป็น รูปธรรมในการแก้ไข เช่น กระตุ้นให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญ วางแผนฝึกอบรม จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ทางภาษี วางระบบบัญชี ปรับปรุงเอกสารทางภาษี

3. ขั้นตอนการนำแผนภาษีเงินได้ไปปฏิบัติ

การนำแผนภาษีเงินได้ไปถือปฏิบัติประกอบด้วย

3.1 การปฏิบัติการทางด้านผู้บังคับบัญชา

3.1.1 การมอบหมายงาน ผู้บังคับบัญชาชอบที่จะมอบให้ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามแผนภาษีอากร การมอบอำนาจหน้าที่ ได้แก่ การกระจายอำนาจในการตัดสินใจให้ผู้บริหารระดับรอง หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ให้รับผิดชอบเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

3.1.2 การวินิจฉัยสั่งการ และการควบคุมบังคับบัญชา ในบางกรณีที่มีปัญหาติดขัด เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลผู้บังคับบัญชาต้องเป็นผู้วินิจฉัย ตัดสินใจ และสั่งการให้มีการดำเนินการต่าง ๆ ตามที่จำเป็น โดยอาศัยข้อมูล และหลักฐานต่าง ๆ

3.1.3 การติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผน เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานตามแผนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

3.2 การปฏิบัติการทางด้านผู้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานตามแผน

3.2.1 ศึกษางานที่ได้รับมอบหมายให้กระจายชุดทุกแห่งทุกมุม เพื่อการปฏิบัติงานที่ไม่ผิดพลาด

3.2.2 จัดทำโครงการการปฏิบัติงานตามแผนที่ได้รับมอบหมาย

3.2.3 ทดลองปฏิบัติงานตามแผน และติดตามผลการปฏิบัติงานเบื้องต้น

3.2.4 ปฏิบัติงานจริงทั้งองค์กร

3.2.5 รายงานผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทราบถึงผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค และผลสำเร็จของการปฏิบัติ

4. ขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนภาษีเงินได้

เป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้ทราบว่า การวางแผนภาษีเงินได้ประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด รวมทั้งติดตามผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการวางแผนภาษีเงินได้ เพื่อนำมาประมวลผล และปรับปรุงการวางแผนภาษีเงินได้ต่อไป นอกจากนี้ การประเมินผลยังมีส่วนช่วยเร่งให้บังเกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามแผนภาษีเงินได้ทำให้ทราบข้อผิดพลาด วิธีการแก้ไข และหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อีกทั้งเป็นการเน้นย้ำให้เห็นถึง ความสำคัญ และความจำเป็นของการวางแผนภาษีเงินได้ด้วย

การประเมินผลการปฏิบัติตามแผนภาษีอากร แบ่งเป็น

1. การประเมินผลการปฏิบัติโดยรวม การประเมินผลการปฏิบัติโดยรวม โดยพิจารณาว่า ได้มีการดำเนินการต่าง ๆ ตามแผนภาษีที่กำหนดหรือไม่

2. การประเมินอุปสรรค ปัญหาในการปฏิบัติตามแผนภาษีเงินได้ การประเมินอุปสรรค ปัญหาในการปฏิบัติตามแผนภาษีเงินได้ ได้แก่ การตรวจสอบขั้นตอนในการดำเนินงานตามแผนว่า มีอุปสรรค หรือปัญหาอันเกิดจากการปฏิบัติงานตามแผนภาษีเงินได้หรือไม่อย่างไร

3. การประเมินผลการปฏิบัติ การประเมินผลสำเร็จของการปฏิบัติตามแผนภาษีเงิน
ได้กับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4. การประเมินความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามแผนภาษีเงินได้

5. การวางแผนภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ

ในการประกอบธุรกิจใด ๆ ก็ตาม อาจมีภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้นอยู่หลายประเภท
ซึ่งอาจกำหนดประเด็นหลักทางภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ประกอบด้วย

1. ประเด็นด้านรายได้

1.1 ถือปฏิบัติเกี่ยวกับเกณฑ์รับรู้รายได้ และรายจ่ายในบัญชีให้สอดคล้อง หรือเป็น
แนวทางเดียวกับเกณฑ์การรับรู้รายได้ทางภาษี

1.2 ในกรณีที่สามารถเลือกรับรู้ด้วยเกณฑ์เงินสดได้ และเป็นประโยชน์ในการเสีย
ภาษี เช่น ดอกเบี้ยที่คิดนัดชำระติดต่อกันมากกว่า 3 - 6 งวดควรเลือกเกณฑ์เงินสด

1.3 ในกรณีที่รับรู้รายได้ในทางบัญชีแตกต่างกับการรับรู้รายได้ทางภาษี ให้ยึดหลัก
ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และปรับปรุงรายการในแบบ ภ.ง.ด. 50 เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

1.4 ควรระมัดระวัง หรือหาทางป้องกันมิให้เกิดรายการขายสินค้า หรือการให้บริการ
คู่ค้าโดยไม่ได้รับผลตอบแทนที่ไม่เป็นไปตามราคาตลาดโดยเด็ดขาดเว้นแต่มีเหตุผลอันชัดเจน และ
โปร่งใส

1.5 กรณีมีกิจการที่ทำให้เกิดรายการระหว่างกิจการกับกลุ่มกลุ่มบริษัทในเครือ
กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง ควรทำการสำรวจ ลักษณะการจ่ายค่าตอบแทนต่ำ หรือไม่คิดค่าตอบแทน
หรือไม่ และทำการปรับปรุงก่อนสิ้นงวด

1.6 ควรกำหนดราคาสินค้า ค่าบริการ ดอกเบี้ย ระหว่างกิจการกับบริษัทในเครือ
กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง ในทำนองเดียวกับการกระทำต่อบุคคลภายนอกเว้นแต่มีเหตุผลอันสมควร

2. ประเด็นด้านรายจ่าย

2.1 รายจ่ายในการดำเนินงาน

2.2 รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน

2.2.1 การคิดค่าเสื่อมราคา

- ต้องมีการแยกสินทรัพย์ที่หักค่าเสื่อมได้ และไม่ได้ออกจากกัน จัดทำ
รายละเอียดค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ที่มีมูลค่าน้อยและบันทึกเป็นรายจ่าย ระหว่างงวดตาม
นโยบายบริษัท และต้องบวกกลับในปีที่จ่ายเพื่อบวกเพิ่มค่าเสื่อมราคา ในการยื่นแบบ

- สรุปรายละเอียดของรายจ่ายที่มีจำนวนเงิน ไม่มีสาระสำคัญ และบันทึกรายการไว้แยกต่างหาก เพื่อแสดงรายละเอียดการคำนวณค่าเสื่อมราคาต่อเจ้าพนักงาน
- ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดทั้งในทางบัญชี และภาษีอากร

2.3 การวางแผนการภาษีเงินบริจาด

2.3.1 ให้จำแนกรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา (ตาม พรฎ. 420) และรายจ่ายเพื่อการสนับสนุนการเรียนรู้ และนันทนาการ (ตาม พรฎ. 428) ซึ่งหักได้ 2 เท่าของรายจ่ายที่ได้จ่ายไป แยกออกจากรายจ่ายตาม 65 ตรี (3) ซึ่งหักได้ไม่เกินร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ

2.3.2 การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ยอมให้นำรายจ่ายบริจาคมมาใช้ได้ไม่เกินร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิเท่านั้น

2.3.3 ในการบริจาดเป็นสินค้า หรือสิ่งของ ต้องคำนึงถึงประเด็นภาษีซื้อ และภาษีขายของสินค้า หรือสิ่งของเหล่านั้นด้วย

2.4 การวางแผนภาษีค่ารับรอง

2.4.1 ศึกษาเงื่อนไขเกี่ยวกับค่ารับรอง และค่าบริการอื่น ๆ ตามกฎหมายกำหนด

2.4.2 กำหนดจำนวนค่ารับรองต้องไม่สูงกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยประมาณจากรายได้ (เพราะส่วนใหญ่ธุรกิจจะมีรายได้สูงกว่าทุนจดทะเบียน)

2.4.3 จัดสรรงบประมาณค่ารับรองกระจายไปยังแผนกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อจำกัดวงเงินค่ารับรอง

3. ประเด็นทางด้านทรัพย์สิน และหนี้สิน

3.1 การตีราคาทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีใช้สินค้าคงเหลือ

3.2 การคำนวณค่า หรือราคาเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินที่มีค่า หรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศ

3.3 ค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับทรัพย์สินที่ไม่สามารถนำมาถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น รถยนต์นั่ง หรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน

3.4 ค่าภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับทรัพย์สิน ของกิจการที่ไม่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

4. ประเด็นเกี่ยวกับหน้าที่ทางภาษีอากร

4.1 กำหนดเวลาในการยื่นแบบโดยทำปฏิทินภาษี

4.2 การเตรียมแบบภาษีให้ถูกต้อง

4.3 การจัดทำระบบเอกสารหลักฐานให้ถูกต้อง และครบถ้วน

4.4 จัดทำคู่มือภาษี

4.5 จัดทำแผนที่ภาษี

5. การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

5.1 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กรณีเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล เช่น

5.1.1 การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินได้ของบริษัท และห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเป็นจำนวนร้อยละ 50 ของรายจ่ายที่ได้จ่ายไปเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งลูกจ้างของบริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นเข้ารับการศึกษาศึกษา ฝึกอบรมในสถานศึกษา สถานบันฝึกอบรมวิชาชีพที่ทางราชการจัดตั้งขึ้น หรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด ตามมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 284) พ.ศ. 2538 (ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 กรกฎาคม 2538 เป็นต้นไป)

5.1.2 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินได้ของบริษัท และห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเป็นจำนวนร้อยละ 50 ของรายจ่ายที่ได้จ่ายไปเป็นค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมให้แก่ลูกจ้างของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น ทั้งนี้ตามเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 60) ตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 288) พ.ศ. 2538 (บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2538 เป็นต้นไป)

5.1.3 การหักรายจ่ายเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าสำหรับค่าจ้างคนพิการ หรือค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมอาคาร หรือยานพาหนะ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนพิการ ตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

5.2 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยการจำหน่าย จ่าย โอนสินค้าของผู้ประกอบการจดทะเบียน โดยไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น

5.1.1 การแจกเครื่องแบบ หรือเสื้อนอกให้แก่พนักงานตามมาตรา 77/1 (8) (ง) แห่งประมวลรัษฎากร และประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 40)

5.1.2 การแจกเครื่องแบบให้แก่พนักงานในส่วนที่เกิน 2 ชุดต่อปี และเสื้อนอกไม่เกิน 1 ตัวต่อปี

5.1.3 การเลี้ยงอาหารแก่พนักงาน

5.3 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ โดย

5.3.1 ใช้สิทธิยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ สำหรับดอกเบี้ยรับจากการให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทในเครือเดียวกัน หรือพนักงาน ลูกจ้างเพื่อเป็นสวัสดิการตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.26/2534 เป็นต้น

5.3.2 การเลือกใช้เกณฑ์ในการคำนวณรายรับเพื่อเสียภาษีธุรกิจเฉพาะตามเกณฑ์เงินสด ในขณะที่เกณฑ์ในการคำนวณรายได้รายจ่าย เพื่อการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นไปตามเกณฑ์สิทธิก็ตาม

ความหมายของภาษีอากร (คลยา ไชยวงศ์: 2554)

ความหมายของภาษีอากร แบ่งได้เป็น 2 แนว

แนวที่หนึ่ง ภาษีอากร คือ สิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากรายกร และนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยมีได้มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษีอากร

แนวที่สอง ภาษีอากร คือ เงิน รายได้ หรือทรัพยากรที่เคลื่อนย้ายจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาล แต่ไม่รวมถึงการกู้ยืม หรือขายสินค้า หรือให้บริการในราคาทุนโดยรัฐบาล

1. วัตถุประสงค์ในการเก็บภาษีอากร

การเก็บภาษีอากร นอกจากมีวัตถุประสงค์ในการหารายได้เพื่อให้พอกับค่าใช้จ่ายของรัฐบาลแล้ว ในปัจจุบันภาษีอากรยังเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการกระจายรายได้ ส่งเสริมความเจริญเติบโตธุรกิจการค้า รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ช่วยควบคุมการบริโภค ของประชาชน หรือเพื่อนสนองนโยบายบางประการของรัฐบาล (เช่น การศึกษา การสวัสดิการสังคม นโยบายประชากร)

2. ลักษณะของภาษีอากรที่ดี

ประชาชนมีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติในการบัญญัติกฎหมายภาษีอากรที่ดีนั้น มีหลักการบางประการที่ควรคำนึงถึง เพื่อให้ประชาชนมีความสมัครใจในการเสียภาษีอากร และให้กฎหมายดังกล่าวใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาษีอากรที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีความเป็นธรรม ประชาชนควรมีหน้าที่เสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาล โดยพิจารณาถึงความสามารถในการเสียภาษีอากร ของประชาชนแต่ละคนประกอบกับพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนแต่ละคนได้รับเนื่องจากการดูแลคุ้มครองของรัฐบาล

2. มีความแน่นอน และชัดเจน ประชาชนสามารถเข้าใจความหมายได้โดยง่าย และเป็นการป้องกัน มิให้เจ้าพนักงานใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ

3. มีความสะดวก วิธีการ และกำหนดเวลาในการเสียภาษีอากร ต้องคำนึงถึงความสะดวกของผู้เสียภาษีอากร

4. มีประสิทธิภาพ ประหยัดรายจ่ายทั้งของผู้จัดเก็บ และผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรทำให้จัดเก็บภาษีอากรได้มาก โดยมีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บน้อยที่สุด

5. มีความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ พยายามไม่ให้เกิดการเก็บภาษีอากรมีผลกระทบต่อการทำงานของกลไกตลาด หรือมีผลกระทบน้อยที่สุด

6. อำนวยรายได้ สามารถจัดเก็บภาษีอากรได้อย่างเป็นกอบเป็นกำ มีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจการตามหน้าที่ของรัฐบาล

7. มีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงเพิ่ม หรือลดจำนวนจำนวนภาษีอากรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

3. โครงสร้างของกฎหมายภาษีอากร

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร หรือผู้อยู่ในข่ายเสียภาษีอากร ได้แก่ บุคคลธรรมดา นิติบุคคล คณะบุคคล ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิ และหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย

2. ฐานภาษีอากร หมายถึง สิ่งที่เป็นมูลเหตุให้ต้องเสียภาษีอากร เช่น การมีรายได้ การมีทรัพย์สิน หรือการใช้จ่าย เป็นต้น

3. อัตราภาษีแบบคงที่ แบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ แบบคงที่ แบบก้าวหน้า และแบบลดถอย

3.1 อัตราแบบคงที่ (Flat Rate) คือ ถ้าจำนวนของฐานภาษีอากรเปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเพิ่มขึ้น หรือลดลง แต่อัตราภาษีอากรยังคงเท่าเดิม เช่น

1) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลคำนวณจากกำไรสุทธิ 20%

2) อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม คำนวณ 7% หรือ 0% ของยอดขายสินค้าหรือบริการ หรือนำเข้า

3) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เศษ เช่น รับจ้างทำของหัก 3% ค่าขนส่งหัก 1% ค่าเช่าหัก 5%

4) ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น ขายอสังหาริมทรัพย์ 3%

3.2 อัตราภาษีแบบก้าวหน้า (Progressive Rate) คือ ถ้าฐานภาษีอากรมีจำนวนเพิ่มขึ้นส่งผลให้ภาระภาษีอากรเพิ่มด้วย เช่น อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา เริ่มตั้งแต่อัตรา 5% - 35% ภาษีเงินได้นิติบุคคลของวิสาหกิจขนาดย่อมเสียจากกำไรสุทธิ 3 แสน แต่ไม่เกิน 3 ล้านบาท 15% กำไรสุทธิ 3 ล้านบาทขึ้นไปเสียอัตรา 20%

3.3 อัตราภาษีแบบถดถอย (Regressive Rate) คือ ถ้าฐานภาษีอากรมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่อัตราภาษีอากรมีจำนวนลดลง เช่น อัตราภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีมรดก ภาษีจากการให้

4. การประเมินจัดเก็บภาษีอากร ภาษีอากรส่วนใหญ่ในปัจจุบันผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรเป็นผู้ดำเนินการประเมินตนเอง โดยประเมินคำนวณ หรือคำนวณตามวิธีการและตามกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ แล้วยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีอากรตามจำนวนที่พึงชำระ ถ้าผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรไม่ดำเนินการประเมินตนเอง หรือประเมินตนเองอย่างไม่ถูกต้อง หรือไม่สมบูรณ์ ก็จะมีการประเมินโดยเจ้าพนักงานซึ่งในกรณีหลังนี้ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินให้ผู้มีหน้าที่เสียอากรต้องรับผิดชอบชำระเงินเพิ่ม และเบี้ยปรับเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากภาษีอากรที่ต้องเสีย ในบางกรณีแม้ยังไม่ถึงกำหนดเวลาชำระภาษีอากรเจ้าพนักงานประเมินก็อาจดำเนินการประเมินล่วงหน้าให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร ต้องชำระภาษีอากรก่อนถึงกำหนดเวลาได้ นอกจากนี้ในหลาย ๆ กรณี กฎหมายยังกำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้เป็นผู้ดำเนินการหักภาษีจากจำนวนเงินที่จ่ายแล้วนำส่งต่อเจ้าพนักงานภายในกำหนดเวลา ดังที่เรียกว่าการหักภาษี ณ ที่จ่าย ภาษีที่ถูกหักไว้นี้มักถือเป็นเครดิตของผู้มีหน้าที่เสียภาษี ซึ่งสามารถนำไปหักออกจากจำนวนภาษีที่ต้องเสียเมื่อถึงกำหนดเวลา หรืออาจได้รับคืนถ้าถูกหักไว้เกินจำนวนที่ต้องเสีย อนึ่งเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบได้สวนประเมินภาษีอากร และป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากรกฎหมายยังกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร หรือผู้ที่กฎหมายกำหนดต้องปฏิบัติหน้าที่บางประการ เช่น การจดทะเบียน การมี และใช้เลขประจำตัว การจัดทำบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานบางอย่าง รวมทั้งให้เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจค้น ยึด หรืออายัดหลักฐาน

5. การอุทธรณ์ภาษีอากร ในกรณีเกิดปัญหาข้อเท็จจริง หรือข้อกฎหมายขัดแย้งพิพาทกันระหว่างผู้เสียภาษีอากร และผู้จัดเก็บภาษีอากร เกี่ยวกับจำนวนภาษีอากรที่ต้องเสีย หรืออำนาจการประเมินเรียกเก็บภาษีอากร และผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรต้องการให้มีการพิจารณาทบทวนใหม่ กฎหมายมักกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรต้องปฏิบัติตามขั้นตอน และวิธีหาข้อยุติให้ครบถ้วนเสียก่อน มิฉะนั้น ผู้เสียภาษีอากรอาจเสียสิทธิในการนำคดีขึ้นสู่ศาลได้ ตัวอย่างเช่น การประเมินเรียกเก็บภาษีเงินได้ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ หรืออากรแสตมป์นั้น ถ้าผู้เสียภาษีอากรไม่เห็นด้วยกับการประเมินเรียกเก็บ ก็จะต้องอุทธรณ์การประเมินต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เสียก่อนภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันได้รับแจ้งการประเมินเรียกเก็บภาษีอากร จะนำคดีขึ้นสู่ศาลทันทีไม่ได้

6. เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และโทษ ผู้ไม่ชำระภาษีอากรจะต้องรับผิดชอบในจำนวนภาษีอากรที่ไม่ชำระพร้อมด้วยเบี้ยปรับ หรือเงินเพิ่มเป็นจำนวนเงินเพิ่มขึ้นต่างหาก ถ้าฝ่าฝืนไม่ยอมชำระกฎหมายมักให้อำนาจเจ้าพนักงานดำเนินการยึดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรไปขายทอดตลาดเพื่อนำเงินไปชำระ

ภาษีอากรที่ค้างได้โดยไม่ต้องฟ้องศาล นอกจากนี้ยังอาจต้องรับ โทษทางอาญาอีกส่วนหนึ่ง เช่น เสียค่าปรับ และหรือต้องระวางโทษจำคุกอีกด้วย

การจำแนกประเภทภาษีอากร

ภาษีอากรซึ่งเป็นแหล่งรายได้สำคัญของรัฐบาลนั้น จำแนกได้หลายประเภท กฎหมายที่ให้อำนาจรัฐในการจัดเก็บภาษีอากรก็มีหลายฉบับ และมีหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานทำหน้าที่ควบคุม และรับผิดชอบในการจัดเก็บภาษีอากรประเภทต่าง ๆ เหล่านี้

การจำแนกแยกแยะ ภาษีอากรประเภทต่าง ๆ เพื่อจัดให้เป็นหมวดหมู่ขึ้นอยู่ด้วยวัตถุประสงค์ในการจำแนก และจำแนกได้หลายวิธี แต่ละวิธีควรทราบคือการจำแนกประเภทภาษีอากร โดยพิจารณาจากลักษณะการรับภาษีอากร

การจำแนกประเภทภาษีอากร โดยพิจารณาจากลักษณะการรับภาษีอากรนี้ แบ่งภาษีอากรออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1) ภาษีทางตรง เป็นภาษีที่ภาระภาษีตกแก่บุคคลที่กฎหมายประสงค์จะให้รับภาระ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งผู้เสียภาษีอากรผลัดภาระภาษีไปให้ผู้อื่นได้ยาก เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งมีเครื่องมือสำคัญในการควบคุมการเสียภาษีเงินได้ คือ ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

2) ภาษีทางอ้อม ได้แก่ ภาษีที่ภาระภาษีไม่แน่ว่าจะตกแก่บุคคลที่กฎหมายประสงค์จะให้รับภาระหรือไม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้เสียภาษีหรือผู้ขายผลัดภาระภาษีไปให้ผู้อื่นรับภาระภาษีอากรแทน เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต และอากรแสตมป์

(สมเดช โรจน์คุริเสถียร และคณะ, 2550) การวางแผนภาษีอากร (TAX PLANING) เป็นกระบวนการวางแผนภาษีเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ล่วงหน้าหรือในอนาคตว่าจะปฏิบัติอย่างไร มีหลักเกณฑ์เงื่อนไขอย่างไร เพื่อให้เสียภาษีครบถ้วนถูกต้อง สมบูรณ์ และประหยัด

ผู้มีอำนาจในการวางแผนภาษี ได้แก่

1. ฝ่ายบัญชีและการเงินของกิจการ
2. นักกฎหมายของกิจการหรือบุคคลภายนอก
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีอากร
4. ผู้วางระบบบัญชีและภาษีอากร
5. สำนักงานบัญชี
6. สำนักงานกฎหมาย

วัตถุประสงค์ในการวางแผนภาษีอากร

ในการวางแผนภาษีอากรของแต่ละกิจการผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนภาษีอากรควรจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีอากร (Tax Planning) ว่าเป็นการวางแผนการเสียภาษีอากรของธุรกิจเพื่อให้กิจการได้รับประโยชน์สูงสุด ลดต้นทุนให้ต่ำลงภายใต้เงื่อนไขที่ถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นกรวางแผนอย่างรัดกุมเพื่อป้องกันภาระที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตของกิจการ ดังนั้นการวางแผนภาษี (Tax Planning) ไม่ใช่เป็นการหลบเลี่ยงภาษี (Tax Avoidance) หรือหนีภาษี (Tax Evasion) ก่อนที่จะมีการวางแผนภาษีนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการวางแผนภาษี ดังต่อไปนี้

1. ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมาย ผู้วางแผนภาษีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจตัวบทกฎหมายอย่างชัดเจนถูกต้อง ไม่หลงลืมประเด็นหนึ่งประเด็นใดในตัวบทกฎหมายภาษีอากร นอกจากนี้จะต้องศึกษาคำพิพากษา และข้อหารือของกรมสรรพากรประกอบการวางแผนภาษีอากรให้รัดกุมครบถ้วน และทำให้กิจการเสียภาษีโดยประหยัดและถูกต้อง สิ่งที่ผู้วางแผนภาษีควรคำนึงถึงอย่างหนึ่ง คือ อย่ามองแง่ใดแง่หนึ่งเพียงแง่เดียว จะต้องมองรายละเอียดของภาษีอากรที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนและถูกต้อง

2. ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสูงสุดจะต้องศึกษาข้อกำหนดที่จะทำให้กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสูงสุด โดยการกำหนดทางเลือกในการนำเงื่อนไขทางกฎหมายมาใช้ให้กิจการได้รับประโยชน์สูงสุดและถูกต้องกฎหมายอีกด้วย เช่น รายได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล การส่งเสริมการขายกับภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้รับการยกเว้น

3. ปลอดภัยจากภาระที่อาจจะเกิดขึ้นในภายภาคหน้าการวางแผนภาษีอากรจะต้องคำนึงถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตหากมุมมองของผู้วางแผนขาดความรอบรอบในการศึกษาตัวบทกฎหมายได้อย่างถูกต้องแล้วอาจเกิดปัญหาได้ในอนาคตโดยถูกสรรพากรเรียกตรวจสอบ และประเมินภาษี ทำให้กิจการมีรายจ่ายเกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด

4. มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและสมเหตุสมผลเมื่อมีการวางแผนภาษีอากรในเรื่องหนึ่งเรื่องใด จะต้องมีการยกกฎหมายมาอ้างอิงให้ชัดเจน สามารถตอบคำถามในปัญหาต่าง ๆ ในประมวลรัษฎากร คำพิพากษา ข้อหารือของกรมสรรพากร หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถหาคำตอบได้เป็นที่ยอมรับของฝ่ายจัดการหรือฝ่ายบริหารอย่างไม่มีข้อสงสัย และเชื่อถือได้ในข้อมูลที่น่ามาอ้างอิงเพื่อการวางแผนภาษี

5. ช่วยในการลดต้นทุนกิจการที่มีการวางแผนภาษีอากรจะทำให้กิจการสามารถลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นออกไป เช่น การขอรับสิทธิส่งเสริมการลงทุนทำให้กิจการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล การยกเว้นภาษีอากรสำหรับส่วนแบ่งกำไรหรือเงินปันผล การประกอบกิจการในเขตอุตสาหกรรม

ส่งออกซึ่งเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 การจัดซื้อทรัพย์สินที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนาที่ได้รับ สิทธิในการคำนวณค่าเสื่อมราคามากกว่าปกติ เป็นต้น นอกจากนี้จะช่วยในการลดต้นทุนของกิจการ และยังช่วยในการเพิ่มกำไรสุทธิของกิจการให้สูงขึ้น โดยการอาศัยการวางแผนภาษีอากร

ลำดับขั้นตอนในการวางแผนภาษี

ผู้วางแผนภาษีควรประกอบไปด้วยบุคคลจากหลากหลายอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นนักบัญชี ผู้สอบบัญชี นักกฎหมาย จากที่มาหลากหลายอาชีพจะทำให้กรอบแนวคิดกว้างขึ้นไม่ถูกจำกัด ทำให้ การวางแผนภาษีมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ข้อปฏิบัติขั้นตอนการวางแผนภาษี มีดังนี้

1. ศึกษาข้อเท็จจริง การวางแผนภาษีที่ดี ผู้วางแผนจะต้องทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นว่าเมื่อ มันเกิดขึ้นแล้วจะไปกระทบสิ่งใดที่บริษัทจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น

2. การเตรียมการก่อนวิเคราะห์ข้อมูล การวางแผนภาษีจะต้องเตรียมข้อมูลที่จะใช้ในการ วางแผนเป็นเครื่องมือช่วยแก้ไขปัญหาด้านภาษีอากร เช่น ประมวลรัษฎากร ข้อหารือของสรรพากร คำพิพากษาศาลฎีกา

3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ปัญหา เมื่อกำหนดปัญหาที่จะนำมาวางแผนภาษี ผู้วางแผนจะต้อง วิเคราะห์แต่ละประเด็น โดยแยกเป็นกรณีศึกษาไว้หลายกรณี แล้วนำมาเปรียบเทียบเพื่อหาข้อดีข้อเสีย ซึ่งอาจนำข้อมูลไปปรึกษากรมสรรพากรหากคิดว่ายังได้ข้อมูลไม่ชัดเจน หรือมีข้อสงสัยที่ยังสรุป ไม่ได้

4. การแก้ไขปัญหาตามกรณีศึกษาที่ได้กำหนดไว้การกำหนดกรณีศึกษา 2 - 3 กรณี เพื่อจะ ได้นำข้อมูลของแต่ละปัญหามาแก้ไข โดยที่ผู้วางแผนจะต้องทราบก่อนว่าจะแก้ไขปัญหาที่จะต้องทำ การวางแผนภาษี และจะแก้ไขปัญหาได้อย่างไร

5. การตัดสินใจทางเลือก เมื่อนำข้อดี-ข้อเสีย จุดเด่น-จุดด้อยของแต่ละกรณีมาเปรียบเทียบ กันแล้ว จะเป็นขั้นของการตัดสินใจว่าจะเลือกปฏิบัติในสิ่งใด เมื่อเลือกแล้วก็ยังคงควรนำไปตรวจสอบ ข้อมูลจากบุคคลภายนอกอีกครั้ง เช่น ผู้เชี่ยวชาญภาษีอากร หรือสอบถามจากกรมสรรพากร

6. ประเมินผลการนำไปปฏิบัติหลังจากที่เลือกทางเลือกและปฏิบัติตามแล้ว จะต้องมีการ ติดตามผลว่าเป็นไปตามที่วางแผนไว้หรือไม่ เพื่อจะได้แก้ไขได้ทันที่หากเกิดปัญหาขึ้น จะได้ไม่ กระทบต่อกิจการเมื่อบริษัทกำหนดปัญหาที่จะนำมาวางแผนภาษี ผู้วางแผนภาษีจะต้องนำข้อมูลที่ ได้มาทั้งหมดวิเคราะห์ในแต่ละประเด็น โดยแยกกรณีศึกษาไว้หลาย ๆ กรณี แล้วนำมาเปรียบเทียบ ข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก ถ้ายังหาข้อสรุปไม่ได้ ก็สามารถนำประเด็นไปปรึกษากับสรรพากรได้

7. การแก้ไขปัญหาตามกรณีศึกษา ผู้วางแผนจะกำหนดกรณีศึกษาไว้ซัก 2 - 3 ประเด็นผู้วางแผนวางแผนภายจะต้องเข้าใจว่าจะไปคือปัญหาที่จะเข้าไปวางแผน และจะแก้ปัญหาคณศึกษานั้นได้ด้วยกรณีใดบ้าง มีผลกระทบอะไรบ้าง

8. การตัดสินใจทางเลือก ผู้วางแผนภายจะนำข้อดี - ข้อเสีย หรือจุดเด่นด้อยของปัญหาที่หยิบยกขึ้นมา นั้น จะต้องทำการตัดสินใจวางแผนภายโดยอาจนำข้อมูลที่ได้นั้น ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีอากร หรือสอบถามจากสรรพากร

9. ประเมินผลการนำไปปฏิบัติหลักจากวิเคราะห์ผู้วางแผนภายจะต้องนำออกใช้ และต้องติดตามผลหลังการนำไปใช้ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้แล้วหรือไม่ เพื่อถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นก็จะสามารถแก้ไขได้ทันเวลา เพื่อเลี้ยงไม่ให้เกิดผลกระทบต่อกิจการ

วิธีปฏิบัติในการวางแผนภาย

1. ศึกษากรณีศึกษา การวางแผนภายจะนำเครื่องมือในการวางแผนภายมาใช้ นั่นก็คือการกำหนดปัญหาหรือประเด็นขึ้นมา โดยมีเงื่อนไขหรือเหตุผลประกอบปัญหานั้น

2. ระบุโอกาสและปัญหาสำคัญของภาษีอากร การวางแผนภายที่ดี ต้องวิเคราะห์ทางเลือกหรือประเด็นปัญหาโดยปัญหาจะต้องระบุโอกาสหรือข้อดีและปัญหาหรือข้อเสียของประเด็นที่วางแผน

3. วิเคราะห์ทางเลือก การวางแผนภายจะต้องมีการวิเคราะห์ทางเลือกหรือประเด็นของปัญหาโดยศึกษาจากกฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งแนวปฏิบัติที่จะต้องนำไปใช้ในการดำเนินงานรวมถึงผลกระทบต่อกิจการทั้งภายในภายนอกตลอดจนข้อสมมติฐานที่คาดว่าจะเกิดขึ้น หรือป้องกัน ไม่ให้เกิดขึ้น

4. กำหนดโครงสร้างของแผนเพื่อการตัดสินใจ การวางแผนภายที่ดีจะต้องกำหนดปัญหาที่สำคัญของทางเลือกประเด็นที่ผู้วางแผนได้กำหนดขึ้น โดยกำหนดเงื่อนไขที่ใช้ประกอบการตัดสินใจแต่ละทางเลือกทั้งข้อดีและข้อเสียรวมถึงข้อสมมติฐานต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีผลกระทบต่อ การดำเนินกิจการ ดังนั้นผู้วางแผนภายจะต้องศึกษาประเด็นต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจและสามารถหาคำตอบของแต่ละประเด็นได้เป็นอย่างดีโดยปราศจากข้อโต้แย้งทางภาษีอากร

5. การกำหนดทางเลือกและตัดสินใจเมื่อได้มีการกำหนดทางเลือกหรือประเด็นต่าง ๆ ที่ใช้ในการวางแผนภายหลายทางเลือกด้วยกัน จะต้องนำประเด็นหรือทางเลือกนั้น ๆ มาเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของแต่ละวิธีให้เห็นอย่างชัดเจน ซึ่งจะนำมาพิจารณากำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่มีข้อเสีย น้อยที่สุดที่ผู้วางแผนภายสามารถตอบคำถามหรืออธิบายปัญหาทางแก้ไขต่าง ๆ ได้ อย่างชัดเจนปราศจากข้อโต้แย้ง หรือเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดในทางเลือกทั้งหมด

6. นำไปปฏิบัติเพื่อการวางแผนภาษี เมื่อผู้วางแผนภาษีได้กำหนดเลือกหรือตัดสินใจนำทางเลือกใดเข้ามาใช้ในกิจการแล้วจะต้องกำหนดวิธีปฏิบัติในแผนที่ผู้วางแผนได้กำหนดไว้อย่างละเอียด เป็นขั้นตอนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบและสามารถนำไปปฏิบัติได้กับพนักงานในองค์กร หากเขียนแผนผังการปฏิบัติงานกำกับกับการวางแผนภาษีก็นำให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติงานได้เป็นไปตามแผนที่วางไว้การวางแผนภาษีจำเป็นต้องพิจารณาผลกระทบและปัจจัยต่าง ๆ ในเรื่องนิยามคำว่า “เงินได้” ข้อยกเว้นภาระภาษี การลดอัตราภาษี การหักค่าใช้จ่าย การหักภาษี ณ ที่จ่าย อำนาจการประเมิน การกระจายฐานภาษี การใช้อัตราภาษีซ้อน และเกณฑ์การชำระภาษี โดยเงินได้ถึงประเมินตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร ให้รวมถึงเงิน ได้อื่นพึงเสียภาษีและประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับ การวางแผนภาษีที่สำคัญ คือ พิจารณาว่า “เงินได้” นั้นจะต้องเสียภาษีจริงหรือไม่ แม้เงินได้ที่ได้รับจะเป็นเงิน ได้ที่ต้องเสียภาษี แต่ประมวลรัษฎากรและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอาจบัญญัติข้อยกเว้นเงิน ได้ที่ไม่ต้องเสียภาษีอากรก็ได้ เช่น สัญญาจ้างทำของที่หน้าทำงานเกิดขึ้นนอกประเทศ และ คู่สัญญาได้ทำสัญญาขึ้นนอกประเทศจะได้รับยกเว้น ไม่ต้องติดอากรแสตมป์เป็นอัตราร้อยละ 0.1 หรือกำไรจากการขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่บุคคลธรรมดาได้รับจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ขณะที่เงินปันผลที่บุคคลธรรมดาได้รับจะต้องถูกหัก ณ ที่จ่ายร้อยละ 10 ดังนั้น ผู้ถือหุ้นอาจเลือกขายหุ้นดังกล่าวในตลาดหลักทรัพย์ฯ ก่อนการประกาศจ่ายเงินปันผล เพื่อรับกำไรจากการขายหุ้นซึ่งได้รับยกเว้นภาษี หลังจากบริษัทประกาศจ่ายเงินปันผลไปแล้ว และมีผลทำให้ราคาหุ้นเริ่มลดลง จึงเริ่มทยอยซื้อหุ้นกลับคืนมา เป็นการแปรสภาพเงินได้ประเภทหนึ่งซึ่งไม่ได้รับการยกเว้นภาษีให้กลับกลายเป็นเงิน ได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีบางประเภทอาจได้รับการลดหย่อนภาษี เช่น เงินได้จากดอกเบี้ยเงินฝากซึ่งบุคคลธรรมดาได้รับจะเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราร้อยละ 15 โดยผู้มีเงินได้ไม่ต้องนำไปรวมคำนวณกับเงิน ได้ประเภทอื่น ๆ หรือเงินปันผลที่บุคคลธรรมดาได้รับจะเสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 10

การกระจายฐานภาษีเป็นการมุ่งใช้ประโยชน์จากหน่วยภาษีหลายหน่วยเพื่อการวางแผนภาษี เช่น กระจายรายรับให้บริษัทในเครือที่มีสภาพขาดทุน และกระจายรายจ่ายให้บริษัทในเครือที่มีกำไรสุทธิสูง สำหรับการใช้อัตราภาษีซ้อนในกรณีนักลงทุนที่เข้ามาจัดตั้งบริษัทเพื่อทำธุรกิจในประเทศไทย หรือบริษัทไทยที่จ่ายค่าบริการ หรือเข้าทำสัญญาใดกับบริษัทต่างประเทศ โดยอนุสัญญาภาษีซ้อนอาจมีผลเป็นการยกเว้นหรือลดภาษีในประเทศไทย หรือในประเทศคู่ค้า แต่อนุสัญญาภาษีซ้อนอาจไม่มีผลเป็นการยกเว้น หรือลดหย่อนภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ หรือภาษีศุลกากร ดังนั้นการปรับใช้จึงต้องศึกษาขอบข่ายด้านภาษีและตัวบุคคลที่อาจใช้สิทธิได้ให้รอบคอบเกณฑ์การชำระภาษี กรณีบุคคลธรรมดา ผู้มีเงินได้มีหน้าที่ชำระภาษีต่อเมื่อได้รับเงิน ได้จริง มิใช่เพียงแค่มีสถานที่

จะได้รับเท่านั้น เว้นแต่กฎหมายมีบทบัญญัติไว้ เช่น ค่าภาษีที่นายจ้างออกให้ต้องนำมารวมคำนวณเป็นเงินได้ในปีแรกที่มีเงินได้นั้น แม้นายจ้างจะยังมีได้ออกให้จริงก็ตาม ขณะที่ภาษีเงินได้นิติบุคคล มาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร และคำสั่งกรมสรรพากรที่ ทป.1/2528 กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใช้เกณฑ์สิทธิ (Accrual Basis) ในการคำนวณรายได้เพื่อเสียภาษี โดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบบัญชีใด แม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

ประเด็นสำคัญของการวางแผนภาษีอีกประการหนึ่ง คือ จุดที่ต้องเสียภาษี (Taxing Point) หากสามารถชะลอให้ถึงจุดที่ต้องเสียภาษีช้าลงเท่าไร ก็จะชะลอการไหลออกของเงินได้มากเท่านั้นทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนมากขึ้น กระแสเงินสดก็มากสร้างความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ โดยจุดของการเสียภาษีประเภทต่าง ๆ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม อยู่ที่การยื่นใบขนสินค้าขาเข้า ส่งมอบ ออกใบกำกับภาษี หรือรับเงิน ขณะที่ภาษีธุรกิจเฉพาะ อยู่ที่วันลงบัญชีรายรับ ยกเว้นธุรกิจบางประเภท เช่น สำนักงานกฎหมาย สำนักงานบัญชี ธุรกิจรับจ้างบางชนิด ยอมให้ใช้เงินเกณฑ์เงินสด (Cash Basis) ส่วนภาษีสรรพสามิต เมื่อขนสินค้าออก เช่น เคลื่อนย้ายออกจากสถานที่ผลิต ออกจากท่าเรือ เป็นต้น

เขตอุตสาหกรรมส่งออก (Export Processing Zone - EPZ) คลังสินค้าทัณฑ์บน (Bonded Warehouse-BW) และเขตปลอดอากร (Free Zone FZ) ล้วนเป็นเครื่องมือสำคัญในการชะลอหรือยกเว้นภาษีอากร กรณีนำเข้าเพื่อการส่งออกหากอยู่ใน EPZ ก็จะไม่ต้องเสียอากรขาเข้า อากรขาออก และภาษีมูลค่าเพิ่ม ขณะที่ BW เป็นประโยชน์ในการชะลอการเสียภาษี โดยอยู่ใน BW จะไม่ต้องเสียภาษี เสียภาษีเมื่อนำออกจาก BW เท่านั้น ใ้มากในกรณีการนำเข้ามาเก็บสินค้าไว้ใน BW ก่อนเมื่อส่งมอบสินค้าให้ลูกค้าจึงนำออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บน โดยจะมีรายรับจากค่าสินค้าพร้อมกับการจ่ายเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม ทำให้ไม่เกิดกรณีเงินทุนจมในสินค้า เนื่องจากการชำระภาษีพร้อมไปกับการมีรายได้ สำหรับ FZ ได้รับยกเว้นอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต และอากรขาออกด้วยการวางแผนภาษีที่ดีจึงจำเป็นต้องนำ EPZ BW และ FZ เข้ามาพิจารณาด้วยในบางกรณี

การวางแผนภาษีมียผลต่อการประกอบธุรกิจ ยิ่งในการประมูลโครงการต่าง ๆ ยิ่งจำเป็นอย่างมาก หากวางแผนภาษีได้ดีและรัดกุม ก็จะสามารถเสนอราคาในการเข้าประมูลโครงการได้ในราคาต่ำ แต่มีกำไร และสามารถได้รับการคัดเลือกให้ดำเนินโครงการนั้น ๆ สำคัญกว่านั้น คือ การวางแผนภาษีต้องถูกต้องแม่นยำด้วย ป้องกันผลเสียหายที่อาจเกิด การวางแผนภาษีจึงหลีกเลี่ยงได้ยากยิ่งในธุรกิจที่ประสบความสำเร็จและรุ่งเรือง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจว่า ถ้าธุรกิจมีการนำกลยุทธ์วางแผนภาษีมาใช้เพื่อสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายภาษีได้จริง ซึ่งจะส่งผลให้บริษัทมีต้นทุนในการดำเนินธุรกิจลดลงและเกิดความได้เปรียบ

ในการแข่งขัน อันเป็นเป้าหมายสำคัญของธุรกิจ เมื่อกิจการมีต้นทุนลดลงส่งผลให้กำไรเพิ่มขึ้นแล้ว จะส่งผลต่อราคาหุ้นสามัญของกิจการได้หรือไม่อย่างไร ด้วยเหตุเพราะว่าผู้ถือหุ้นสามัญต้องการผลตอบแทนที่อยู่ในรูป เงินปันผล และส่วนเกินมูลค่าหุ้น

ความหมายของการวางแผนภาษี (สัตยา ตันจันทรพงศ์: 2557) ศึกษาการกำกับดูแลกิจการ การบริหารกำไร และการวางแผนภาษีที่มีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การวางแผนภาษีอากร คือ การทำให้ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลลดน้อยลง โดยการอาศัยช่องโหว่ทางกฎหมายมาใช้ให้เป็นประโยชน์ (TAX Avoidance) เพื่อที่จะได้ไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียให้น้อยลง โดยการวางแผนภาษีดังกล่าวจะกระทบต่อกำไรทางบัญชี 2 แบบด้วยกัน คือ

1. การวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทางภาษีลดลงแต่ไม่กระทบกับกำไรทางบัญชี (Book - Tax Nonconforming Tax Planning) วิธีนี้จะทำให้ค่าใช้จ่ายทางภาษีลดลง แต่กำไรสุทธิทางบัญชีจะเพิ่มขึ้น และกระแสเงินสดจะเพิ่มขึ้นด้วย ใช้วิธีวัดค่าโดย

1.1 อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (Effective Tax Rate: ETR) การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า บริษัทที่มีการวางแผนภาษีจะมีค่า ETR ต่ำ (Hanlon, Mills and Slemrod, 2005) ในการคำนวณค่า ETR ควรใช้ค่าเฉลี่ยแทนการใช้ค่า ETR รายปี เพื่อลดผลกระทบรายการที่เกิดขึ้นเป็นการชั่วคราว

สกนซ์ วรรณวัฒนา available at:<http://www.econ.cu.th> accessed Feb 19, 2018 ได้อธิบายความแตกต่างที่สำคัญระหว่างอัตราภาษีที่กำหนดตามกฎหมาย (Statutory Tax Rate) กับอัตราภาษีที่ผู้เสียภาษีต้องรับภาระจ่าย (Effective Tax Rate)

อัตราที่กำหนด Statutory tax rates คืออัตราภาษีที่ถูกระบุไว้ในกฎหมายหรือระเบียบการจัดเก็บ ในส่วนอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล กฎหมายกำหนดไว้ที่อัตราร้อยละ 20

อัตราภาษีที่แท้จริง Effective tax rates (ETR) คืออัตราภาษีที่ผู้เป็นเจ้าของเงินได้จ่ายชำระจริง

สาเหตุแห่งความต่างของอัตราภาษีทั้งสองประเภท เป็นเพราะภาครัฐมีการออกนโยบายการยกเว้นหรือลดหย่อนในการเสียภาษี เพื่อส่งเสริมการลงทุน กระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดการลดขนาดของฐานภาษีที่แท้จริงลง

โดยปกติแล้วอัตราภาษีที่แท้จริงจะมีมูลค่าต่ำกว่าอัตราภาษีที่กฎหมายกำหนด การที่รัฐกำหนดให้ผู้เสียภาษีมียกเว้นหรือลดหย่อนจากการเสียภาษี เพื่ออุดช่องโหว่ทางกฎหมายที่ผู้จ่ายภาษีพยายามหาหนทางเพื่อลดภาระการจ่ายภาษี อีกทั้งเป็นแรงจูงใจไม่ให้เกิดการหลีกเลี่ยงภาษี และสามารถเก็บ

ภาษีได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย การนำสิทธิประโยชน์จากการเสียภาษีมาใช้ทำให้รายได้ที่จะคำนวณเพื่อเสียภาษียลดลงจึงเป็นสาเหตุหลักที่ว่าทำไมอัตราภาษีที่แท้จริงต่ำกว่าอัตราภาษีที่กำหนด

จากสถานะเศรษฐกิจที่มีความไม่แน่นอนทั่วโลกให้ความสำคัญกับระบบภาษียมากขึ้น รัฐบาลแต่ละประเทศจำเป็นต้องเพิ่มรายได้เข้าสู่คลังของประเทศ ในขณะที่จะต้องส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจควบคู่ไปด้วยกัน จึงได้นำมาตรการทางภาษียมาใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริมและกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ โดยการลดอัตราภาษียเงินได้นิติบุคคล แต่นั่นก็ไม่ได้เป็นตัวบ่งชี้ที่ดีในการคำนวณภาษียที่บริษัทเหล่านั้นต้องรับภาระภาษียอยู่จริง การจัดทำดัชนีอัตราภาษีที่แท้จริง Effective Tax Rate (ETR) จึงเป็นอัตราส่วนช่วยให้บริษัทสามารถเข้าใจค่า ETR เมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกันว่าเป็นอย่างไร และนำมาประเมินหาสาเหตุความแตกต่างที่เกิดขึ้น ETR ยังเป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกลยุทธ์การดำเนินงานของฝ่ายบริหาร เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการตรวจสอบ และกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบว่ามี การปฏิบัตินโยบายภาษียอย่างไร ผิดปกติจนเป็นการหลีกเลี่ยงภาษียอากร (Tax Evasion) โดยทุจริต หรือผิดกฎหมายหรือไม่

1.2 ความแตกต่างระหว่างหลักการทางบัญชีและหลักเกณฑ์ทางภาษีย (Book - Tax Differences BTDs) หรือเรียกอีกอย่างว่า ความแตกต่างระหว่างกำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษีย การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า BTDs มีประโยชน์ต่อการตรวจสอบของกรมสรรพากรสหรัฐอเมริกา โดย BTDs มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการหลบภาษีย ค่า BTDs เพิ่มขึ้นเป็นสัญญาณบอกว่าคุณภาพของกำไรลดลง จะส่งผลกระทบต่อ การซื้อขายหลักทรัพย์ ทำให้ส่วนเกินราคาหุ้นลดลง เหตุเนื่องจากผู้ถือหุ้นอาจสงสัยในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้บริหาร (Ayers, et al., 2010)

2. การวางแผนภาษียที่ทำให้กำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษียลดลง (Book - Tax Conforming Tax Planning)

2.1 อัตราส่วนภาษียต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/OCF) สัตยา ดันจันทร์พงศ์ (2557) การใช้ค่ากระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานเป็นฐานในการคำนวณ เนื่องจากในงบกำไรขาดทุนจะบันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายในรูปของเกณฑ์คงค้าง (Zimmerman, 1983) ซึ่งยังไม่มีการรับหรือจ่ายเงินจริง งบกระแสเงินสดจะแยกให้เราเห็นรายได้ที่ไม่ใช่เงินสดและรายจ่ายที่ถูกรวมเข้าไปเพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานที่แท้จริงของบริษัทนั่นเอง

การคำนวณโดยใช้กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน ทำให้ไม่ได้รับผลกระทบจากการบริหารกำไรที่ใช้เกณฑ์คงค้าง (Zimmerman, 1983) เมื่อบริษัทมีค่าใช้จ่ายภาษียต่ำ จะทำให้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ TAX/CFO มีค่าต่ำลง ตัวอย่างเช่น บริษัทที่มีกิจกรรม

ดำเนินงาน 100 บาท และมีค่าใช้จ่ายภาษี 25 บาท จะมีค่า TAX/OCF เท่ากับร้อยละ 25 การลดลงของค่าใช้จ่ายภาษี 5 บาท จะมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเท่ากับ 105 บาท

2.2 อัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) โดยการใช้สินทรัพย์รวมเป็นฐานในการวิเคราะห์ โดยมีข้อสมมติว่าบริษัทมีสินทรัพย์รวมเท่ากัน จะมีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในระดับเดียวกันและควรมีค่าใช้จ่ายภาษีเท่ากันด้วย แต่หากกลับกันบริษัทมีการลงทุนในสินทรัพย์รวมสูงแต่มีค่าใช้จ่ายทางภาษีต่ำ ทำให้ TAX/ASSET มีค่าต่ำ เป็นการสะท้อนถึงการวางแผนภาษีที่ทำให้ค่าใช้จ่ายภาษีลดลง โดยเป็นผลมาจากการลดลงของกำไรทางภาษีโดยไม่กระทบกำไรทางบัญชี (ธัญพร ดันตยวงศ์, 2552)

อธิบายได้ว่า การเปลี่ยนแปลงกำไรทางบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับค่าใช้จ่ายภาษี หากบริษัทมีค่าใช้จ่ายภาษีต่ำ จะทำให้ TAX/Asset มีค่าต่ำลง ตัวอย่างเช่น บริษัทมีสินทรัพย์รวม 100 บาท และมีกำไรทางบัญชี 100 บาท จะมีค่าใช้จ่ายทางภาษี 20 บาท ทำให้ TAX/Asset มีค่าเท่ากับร้อยละ 20 แต่ถ้าบริษัทบริหารกำไรให้มีกำไรทางบัญชีลดลงเหลือ 50 บาท ค่าใช้จ่ายภาษีจะเป็น 10 บาท ทำให้ TAX/Asset มีค่าเท่ากับร้อยละ 10 (โดยมีข้อสมมติว่ารายได้และรายจ่ายทางบัญชีทุกรายการสามารถเป็นรายได้และรายจ่ายทางภาษีได้ และมีอัตราภาษีร้อยละ 20) เห็นได้ว่าการลดลงของค่าใช้จ่ายทางภาษีเป็นผลจากการลดลงของกำไรทางบัญชี นอกจากนี้ยังอาจเป็นผลจากการลงทุนในสินทรัพย์เพิ่มขึ้น โดยการนำสิทธิประโยชน์ทางภาษีมาใช้ เช่น นโยบายการคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีพิเศษ (Initial Methods) ในปีที่มีอัตราภาษีสูง เป็นต้น

กำไร (ขาดทุน) สุทธิทางบัญชี และ กำไร (ขาดทุน) สุทธิทางภาษี คืออะไร

กำไร (ขาดทุน) สุทธิทางบัญชี คือ กำไรขาดทุนที่แสดงในงบกำไรขาดทุน มาจากรายได้ทางบัญชีหักด้วยค่าใช้จ่ายทางบัญชีกำไร (ขาดทุน) สุทธิทางภาษี คือ กำไรขาดทุนที่ใช้ในการคำนวณภาษี มาจากรายได้ทางภาษีหักด้วยค่าใช้จ่ายทางภาษี

โดยกำไร (ขาดทุน) สุทธิทางบัญชีและทางภาษีมักมีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันดังนี้ คือ

1. รายได้ที่ให้ถือเป็นรายได้รายได้บางรายการ หลักการบัญชีไม่ถือเป็นรายได้แต่หลักภาษีอากรถือเป็นรายได้ มีผลทำให้กำไรทางภาษีจะสูงกว่ากำไรทางบัญชี
2. รายได้ที่ได้รับสิทธิยกเว้นรายได้บางรายการ หลักการบัญชีถือเป็นรายได้ แต่หลักภาษีอากรจะไม่ถือเป็นรายได้ มีผลทำให้กำไรทางภาษีจะต่ำกว่ากำไรทางบัญชี
3. รายจ่ายต้องห้ามรายจ่ายบางรายการ หลักการบัญชีถือเป็นรายจ่าย แต่หลักภาษีอากรไม่ถือเป็นรายจ่าย มีผลกำไรทางบัญชีจะต่ำกว่ากำไรทางภาษี

4. รายจ่ายที่หักได้เพิ่มขึ้นรายจ่ายบางรายการ หลักภาษีอากรกำหนดให้หักเป็นรายจ่ายได้มากกว่าหลักการบัญชี มีผลทำให้กำไรทางภาษีต่ำกว่ากำไรทางบัญชี

นอกจากนั้นการตีราคาทรัพย์สินและหนี้สินบางรายการ หลักบัญชีกับหลักภาษีอากรใช้หลักการที่ต่างกัน ทำให้มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิทางบัญชีกับกำไรสุทธิทางภาษีอาจจะแตกต่างกันตามไปด้วยโดยเหตุผลของความแตกต่างนั้นมาจากหลักการรับรู้รายได้และรายจ่าย ซึ่งทางหลักการบัญชีจะใช้เกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) ตามมาตรฐานการบัญชีในการรับรู้รายได้ และรายจ่าย แต่ในขณะเดียวกันทางภาษีอากรจะใช้เกณฑ์สิทธิตามประมวลรัษฎากรและทั้งหมดนี้สามารถเขียนเป็นสมการปรับปรุงกำไรทางบัญชีเป็นกำไรทางภาษีได้

กำไร (ขาดทุน) ทางภาษี มาจาก กำไร (ขาดทุน) ทางบัญชี + รายได้ที่ให้ถือเป็นรายได้ + รายจ่ายต้องห้าม - รายได้ที่ได้รับสิทธิยกเว้น - รายจ่ายที่หักได้เพิ่มขึ้น และทั้งหมดนี้คือเหตุผลที่ทำให้กำไรทางภาษีนั้นจะไม่ตรงกับกำไรในทางบัญชี

ตารางที่ 2.1 แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ภ.ง.ด.50

รายการที่ 3 รายได้ รายจ่าย และกำไรหรือ ขาดทุนสุทธิ	1		2		3	
	กิจการที่ได้รับการ ยกเว้นภาษีเงินได้		กิจการที่ต้องเสีย ภาษีเงินได้		รวม	
1. รายได้โดยตรงจากการประกอบกิจการ						
2. หัก ต้นทุนขายหรือรายจ่ายเพื่อคำนวณกำไร ขั้นต้น (จากรายการที่ 49.)						
3. ☐ กำไรขั้นต้น ☐ ขาดทุนขั้นต้นรวม (3. + 4.)	-		-		-	
4. บวก รายได้อื่น (จากรายการที่ 67.)						
5. รวม (3. + 4.) ถ้าขาดทุนขั้นต้น (4. - 3.)	-		-		-	
6. หัก รายจ่ายอื่น (จากรายการที่ 75.)						
7. รวม (5. - 6.) ถ้าขาดทุนขั้นต้น (5. + 6.)	-		-		-	
8. หัก รายจ่ายในการขายและบริหาร (จาก รายการที่ 828.)	-		-		-	
9. ☐ กำไรสุทธิ ☐ ขาดทุนสุทธิ ตามบัญชี กำไรขาดทุน						
10. บวก รายได้ที่ให้ถือเป็นรายได้ตามประมวล รัษฎากร						
11. บวก รายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายตาม ประมวลรัษฎากร (จากรายการที่ 97.)						
12. รวม (9. + 10. + 11.) ถ้าขาดทุน (9. - 10. - 11.)	-		-		-	
13. หัก รายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ หรือรายจ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น (จากรายการที่ 105.)						
14. รวม (12. - 13.) ถ้าขาดทุน (12. + 13.)	-		-		-	
15. หัก ขาดทุนสุทธิที่มีสิทธินำมาหักตาม กฎหมาย (จากรายการที่ 11.) หรือรายการที่ 2 ของใบแนบ ภ.ง.ด.50)						
16. รวม (14. - 15.) ถ้าขาดทุน (14. + 15.)	-		-		-	

ตารางที่ 2.1 แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ภ.ง.ด.50 (ต่อ)

รายการที่ 3	รายได้ รายจ่าย และกำไรหรือขาดทุนสุทธิ	1 กิจการที่ได้รับบริการ ยกเว้นภาษีเงินได้	2 กิจการที่ต้องเสีย ภาษีเงินได้	3 รวม
17.	บวก รายจ่ายส่วนที่เกินร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ :			
	รายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา			
	รายจ่ายเพื่อสนับสนุนด้านการเรียนรู้และนันทนาการ			
	รายจ่ายในการจัดหาหนังสือหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อสถานศึกษา			
	รายจ่ายในการจัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์			
	รายจ่ายเพื่อพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา			
	รายจ่ายในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด อปท.			
	รายจ่ายเพื่อโครงการฝึกอบรมอาชีพฯ			
	รายจ่ายบริจาคให้แก่สถานศึกษา			
	รายจ่ายบริจาคให้แก่องค์กรกีฬา			
	รายจ่ายบริจาคให้แก่กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม ฯลฯ			
18.	บวก รายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะฯ ส่วนที่เกินร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ			
19.	บวก รายจ่ายเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬา ส่วนที่เกินร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ			
20.	รวม (16. + 17. + 18. + 19.) ถ้าขาดทุน (16. - 17. - 18. - 19.)	-	-	-
21.	☐ กำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษี ☐ ขาดทุนสุทธิ			-

ที่มา: www.rd.go.th อัตราภาษีที่แท้จริง Effective Tax Rate

GAAP ระบุว่าค่า ETR คำนวณได้จากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ หากรายได้ทางบัญชีก่อนหักภาษีทั้งหมด (Frank et al. 2009; Chen et al. 2010; Dyreng et al. 2010) อัตราภาษีที่แท้จริง เทียบกับอัตราภาษีที่กฎหมายกำหนด (Corporate statutory) หรืออัตราของกลุ่มควบคุมเพื่อวัตถุประสงค์การหลีกเลี่ยงภาษี (Tax avoidance) โดยทราบว่าบริษัทจ่ายภาษีเป็นจำนวนเงินเท่าไร ETR ยังสะท้อนถึงความแตกต่างอย่างถาวรระหว่างรายได้ทางบัญชีและรายได้ที่ต้องเสียภาษีตามอัตรากฎหมาย ภาษีเงินได้ รวมทั้งค่าใช้จ่ายภาษีปัจจุบันและภาษีเงินได้รอตัดบัญชี (Deferred Tax Expenses) ดังนั้น กลยุทธ์ภาษีของบริษัทในการเลื่อนการจ่ายชำระภาษีจึงไม่ทำให้ ETR เปลี่ยนแปลง ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รวมไม่จำเป็นต้องเป็นภาระภาษี ตามที่กล่าวข้างต้นการปรับปรุงค่าเพื่อการปรับมูลค่าบางอย่าง เช่น การเปลี่ยนแปลงในบัญชีการประเมินค่าจะกระทบต่อรายได้ทางบัญชีไม่ใช่รายได้ที่ต้องเสียภาษี นอกจากนี้ผู้บริหารยังสามารถตกแต่งตัวเลขจะให้รายได้ทางบัญชีเป็นเท่าไรก็ได้ เพื่อให้งบการเงินออกมาดูดี ETR GAAP อาจมีผลกระทบจากการหลีกเลี่ยงภาษีและการจัดการรายได้ ตัวอย่าง เช่น Frank et al. (2009) รายงานว่า ETR และ Tax shelter มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

วิธี ETR สามารถวัดระดับการหลีกเลี่ยงภาษี โดยตั้งข้อสมมติฐานที่ว่าผู้บริหารต้องการลดภาระค่าใช้จ่ายทางภาษี แต่ขณะเดียวกันต้องการให้รายได้ทางบัญชีเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น ETR จะมีค่าที่ต่ำกว่าสำหรับกิจการที่มีนโยบายการวางแผนเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี นอกจากนี้ค่า ETR ที่ลดลงอาจเป็นผลมาจากรายได้ทางบัญชีที่สูงขึ้น โดยผ่านการจัดการรายได้มากกว่ารายได้ที่ต้องเสียภาษี ดังนั้น ETR ยังใช้เป็นเครื่องมือเพื่อวัดความสามารถในการตกแต่งงบการเงินของกิจการได้อีกด้วย

ความหมายและความแตกต่างระหว่างการวางแผนภาษีอากร การหลีกเลี่ยงภาษีอากร การหลบหลีกภาษีอากร

ซึ่งการวางแผนภาษี (Tax Planning) กับการหลบหลีกภาษีอากร (Tax Avoidance) มีความหมายคล้าย ๆ กัน แต่ต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับการหลีกเลี่ยงภาษีอากร (Tax Evasion)

การวางแผนภาษี (Tax Planning) หมายถึง การเตรียมการเกี่ยวกับประเด็นทางภาษีอากร ให้ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามหลักการและข้อกำหนดภาษี แต่การเสียภาษีนั้นจะต้องทำให้ได้จำนวนน้อยที่สุด หรือสามารถที่จะประหยัดภาษีได้มากที่สุดด้วย

การหลบหลีกภาษีอากร (Tax Avoidance) หมายถึง การนำช่องโหว่ทางกฎหมายมาเป็นประโยชน์ในการเสียภาษี เพื่อสามารถเสียภาษีเงินได้ลดลงไปหรือทำให้ไม่ต้องเสียเงินความจำเป็น ลักษณะคล้ายกับการวางแผนภาษีอากร ต่างกันที่การหลบหลีกอากรนั้นมุ่งที่จะมองหาช่องโหว่ทางกฎหมายมาใช้เพื่อประหยัดเงินภาษีที่ต้องเสีย เช่น

1. การกระจายฐานภาษี โดยประกอบกิจการในนามของหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคล เช่น กิจการรับทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี กิจการ In House Training เพื่อฝึกอบรมพนักงานบริษัทในเครือ กิจการให้เช่ารถยนต์นั่งไม่เกิน 10 ที่นั่ง กิจการเดินเรือ กิจการโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2. การนำเงินได้จากแหล่งต่างประเทศเข้ามาในปีภาษีถัดไปจากปีภาษีที่รับเงินได้พึงประเมิน ทำให้ไม่ต้องเสียภาษีสำหรับเงินได้ที่ได้รับจากแหล่งเงินได้ต่างประเทศ

3. การใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินปันผลที่ได้จากบริษัทในเครือเดียวกัน ตามมาตรา 65 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

4. การตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้นตามมาตรา 65 ทวิ (3) แห่งประมวลรัษฎากร หรือการเปิดประมูล ทรัพย์สินไม่ทราบราคาตลาดที่แน่นอน

5. การคิดดอกเบี้ยกรณีให้กู้ยืมเงิน ผู้ถือหุ้น กรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วน การให้กู้ยืมระหว่าง บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนในเครือเดียวกันตามคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป26/2534

6. การใช้สิทธิจำหน่ายลูกหนี้กรณีไม่เกิน 100,000 บาท โดยไม่ต้องดำเนินคดีทางศาลกรณีไม่คุ้ม

7. การเลือกใช้สิทธิการทำลายสินค้าแทนการบริจาค

8. การใช้สิทธิหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์สำหรับงานพัฒนาวิจัย เทคโนโลยี หรือเครื่องบันทึกการเก็บเงิน ใช้ออกใบกำกับภาษีอย่างย่อ

10. การควบคุมรายจ่ายค่ารับรองที่กฎหมายระบุให้หัก

11. การใช้สิทธิเงินบริจาคได้เป็น 2 เท่า แต่ไม่เกิน 10% ของกำไรสุทธิ (พรฎ 420, 428)

12. การควบคุมรายจ่ายค่าการกุศลสาธารณะ หรือรายจ่ายเพื่อสาธารณประโยชน์ และรายจ่ายเพื่อการศึกษาหรือการกีฬา

13. การใช้สิทธิผลขาดทุนจากการประกอบกิจการที่เข้าไปลงทุน มาใช้เป็นรายจ่าย

14. การสร้างหลักฐานในการประกอบกิจการให้ครบถ้วนสมบูรณ์ สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขแห่งประมวลรัษฎากร

15. การใช้สิทธิลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้น ตามกฎหมายไทย ที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ไม่เกิน 5 ล้านบาท

การหลีกเลี่ยงภาษีอากร (Tax Evasion) หมายถึง การเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงภาษีอากร โดยทุจริต หรือผิดกฎหมาย เช่น การจัดทำบัญชี 2 ชุด การแสดงยอดขายหรือรายได้ต่ำกว่าจริง หรือ การแสดงรายจ่ายที่สูงเกินจริง ออกใบกำกับภาษีโดยไม่มีสิทธิ เจตนาไม่ยื่นแบบแสดงรายการ จัดทำอากรแสตมป์ปลอม

1. เจตนาแจ้งความเท็จ ในการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี หรือเป็นการให้ถ้อยคำตอบคำถามข้อมูลที่เป็นเท็จ สร้างหลักฐาน พยานที่เป็นเท็จ เจตนาฉ้อโกงหรืออุบายเพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีอากร
2. เจตนาละเลยไม่ยื่นหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีอากร
3. ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบจดทะเบียนพยายามหลีกเลี่ยง หรือเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม
4. โดยเจตนาทุจริตใช้แสตมป์ปลอม หรือนำแสตมป์ที่ใช้แล้วมาใช้ หรือใช้แสตมป์ที่เลิกใช้ ผู้หลีกเลี่ยงภาษีอากรจะต้องรับผิดชอบทางภาษี เสียทั้งค่าปรับ เงินเพิ่ม ซึ่งเป็นบทลงโทษทางแพ่ง ไม่มีทางลดหย่อนได้ อีกทั้งยังต้องโทษคดีอาญาทั้งจำคุก และเสียค่าปรับด้วย ซึ่งผู้หลีกเลี่ยงไม่สามารถนำค่าใช้จ่ายอันเกิดจากการลงโทษมาเป็นรายจ่ายเพื่อคำนวณกำไรหรือขาดทุนทางภาษีอากรได้

2.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาหุ้นสามัญ

ผู้ลงทุนที่ต้องการลงทุนในหุ้น ย่อมคาดหวังผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากการลงทุนในหุ้นซึ่งจะเป็นในรูปของ “เงินปันผล” และ “ส่วนต่างราคาที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม” เช่น ถ้ามีผู้คาดการณ์ว่าการลงทุนในหุ้น ABC จะได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินปันผลมากขึ้น ก็จะทำให้บุคคลนั้นยินดีที่จะจ่ายเงินเพื่อซื้อหุ้น ABC ในราคาที่สูงขึ้น ราคาหุ้น ABC ก็จะปรับตัวสูงขึ้น ในทางกลับกัน ถ้าผู้ลงทุนคาดการณ์ว่าในอีก 2 - 3 เดือน ถ้าขายหุ้นต่ออาจจะได้ราคาขายน้อยกว่าตอนที่ซื้อ มา ผู้ลงทุนคนนั้นก็อาจจะไม่ยอมจ่ายเงินเพื่อซื้อหุ้น ณ ราคาปัจจุบัน แต่จะยอมจ่ายในราคาที่ต่ำกว่าเพื่อชดเชยกับความเสี่ยงที่คาดว่าตนเองจะต้องเผชิญในอีก 2 - 3 เดือนข้างหน้า ราคาหุ้น ABC ก็จะปรับตัวลดลงสรุปง่าย ๆ คือ ราคาหุ้น ณ ปัจจุบันจะถูกกำหนดมาจาก 2 ปัจจัยหลัก คือ

1. ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ทั้งในรูปเงินปันผลและส่วนต่างราคา
2. ความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนจะต้องเผชิญจากการลงทุนในหุ้น

โดยผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับและความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนจะต้องเผชิญจากการลงทุนในหุ้น เป็นตัวกำหนดมูลค่าที่แท้จริงของหุ้น และมูลค่าที่แท้จริงของหุ้นจะส่งผลต่อราคาตลาดของหุ้น ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดราคาหุ้นจัดกลุ่มเป็น 3 ปัจจัยใหญ่ ๆ

- 1.1 ภาวะเศรษฐกิจ ถ้าเศรษฐกิจดี ราคาหุ้นมักจะเพิ่มขึ้น เพราะนักลงทุนมองว่าโอกาสที่จะขาดทุนในช่วงนี้มีน้อย เพราะเศรษฐกิจดีประชาชนต่างจับจ่ายใช้สอยกันเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ยอดขายและกำไรของบริษัทเพิ่ม บริษัทสามารถจ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้ลงทุนได้มากขึ้นตามไปด้วย ในทางกลับกันถ้าเศรษฐกิจไม่ดีราคาหุ้นก็จะลดลง เพราะผู้ลงทุนมีความกังวลในผลประโยชน์ของ

กิจการ เช่น ช่วงที่เศรษฐกิจไม่ดี กำลังซื้อของประชาชนจะลดลงส่งผลต่อยอดขายของกิจการลดลง หรือขาดทุน ทำให้ผู้ลงทุนจะไม่รับการจัดสรรกำไรจากกิจการ เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ลงทุนรู้สึกได้ถึงความเสี่ยงจึงนำหุ้นที่ถืออยู่ออกมาขายในตลาดเมื่อมีการขายหุ้นจำนวนมากทำให้ราคาหุ้นลดลงในที่สุด

1.2 ภาวะอุตสาหกรรม ถ้าอุตสาหกรรมใดอยู่ในช่วงขาขึ้นราคาหุ้นมักจะปรับตัวเพิ่ม เนื่องจากผู้ลงทุนคาดการณ์ว่าผลประกอบการของบริษัทในอุตสาหกรรมนั้นจะปรับเพิ่มตามภาวะอุตสาหกรรม ในทางตรงข้าม ถ้าอุตสาหกรรมใดอยู่ในช่วงขาลง ราคาหุ้นที่อยู่ในอุตสาหกรรมนั้นจะมีการปรับตัวลดลง เนื่องจากผู้ลงทุนกังวลถึงความเสี่ยงจึงขายหุ้นในอุตสาหกรรมดังกล่าว

3. ผลการดำเนินงานของบริษัท ขึ้นอยู่กับนโยบาย กลยุทธ์และความสามารถของผู้บริหาร กล่าวคือ ในช่วงที่สภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมไม่ดี หากผู้บริหารของบริษัทมีความสามารถสูง ก็อาจจะทำให้ผลประกอบการของบริษัทลดลงไม่มาก และราคาหุ้นก็จะปรับตัวลดลงไม่มาก (ที่มาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558)

2.2.1 ราคาหุ้นสามัญ หุ้นสามัญเป็นตราสารทุนที่กิจการออกจำหน่ายเพื่อระดมทุนระยะยาว เพื่อสำหรับการลงทุนเพื่อสร้างเจริญเติบโตให้กับกิจการ โดยผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบเงินปันผล (Dividend) และมีโอกาสที่จะได้รับกำไรจากการขายหุ้นสามัญนั้นเมื่อราคาตลาดของหุ้นเพิ่มสูงขึ้นกว่าตอนที่ซื้อ และเมื่อมีการเลิกกิจการจะได้รับส่วนแบ่งในทรัพย์สินสุทธิหลังหักการจ่ายชำระคืนเจ้าหนี้สุทธิแล้ว แต่นั่นก็หมายถึงความเสี่ยงย่อมสูงกว่าผู้ถือหุ้นชนิดอื่น ๆ และผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับผลตอบแทนคืนเป็นรายสุดท้ายจากการเลิกกิจการ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่กิจการต้องตั้งเป้าเพื่อสร้างความมั่งคั่งสูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นสามัญให้ได้ (พรรณญา, 2555)

การประกอบกิจการให้เป็นไปได้อย่างยั่งยืน ต้องมีการประสานประโยชน์ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้รับอย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่ยอมรับได้ว่าหลังจากที่ทุกฝ่ายได้รับการตอบแทนที่เหมาะสมแล้ว เป้าหมายสุดท้ายของธุรกิจก็คือ การสร้างความมั่งคั่งสูงสุดให้แก่เจ้าของและผู้ถือหุ้นสามัญ ซึ่งสามารถวัดค่าด้วยมูลค่าราคาตลาดของบริษัทหรือราคาตลาดของหุ้นสามัญ เจ้าของบริษัทที่นำเงินมาลงทุนย่อมมุ่งหวังให้เกิดมูลค่าเพิ่มขึ้น บริษัทที่มีการดำเนินกิจการอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญสูงขึ้น

2.2.2 การวัดมูลค่าของหุ้นสามัญ คำว่า “มูลค่า” มักใช้ในความหมายของ “คุณค่า” ของสินทรัพย์ต่าง ๆ ซึ่งทางการเงินแล้วจะพยายามเทียบเคียงให้อยู่ในรูปแบบเงินสด (Cash Equivalent) จึงเรียกเป็น “มูลค่า” ในขณะที่ “ราคา” มักจะอ้างถึงจำนวนเงินสดที่ผู้ซื้อและผู้ขาย ต่างยินยอมในการแลกเปลี่ยนสินทรัพย์นั้น ซึ่งก็คือคำว่า “มูลค่าที่เหมาะสม” (Intrinsic Value) กับ “ราคาตลาด”

(Market Price) ทั้งนี้ราคาตลาดเกิดขึ้นจากกลไกของอุปสงค์และอุปทาน(Demand and supply) ในตลาดของสินทรัพย์นั้น ราคาตลาดซึ่งไม่จำเป็นต้องเท่ากับมูลค่าที่เหมาะสมของสินทรัพย์ ในกรณีที่มีผู้ต้องการในสินทรัพย์นั้นเป็นจำนวนมาก ราคาตลาดย่อมอาจสูงกว่ามูลค่าที่เหมาะสม และในทางตรงข้ามหากสินทรัพย์ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด ราคาตลาดก็อาจอยู่ต่ำกว่ามูลค่าที่เหมาะสมได้ โดยความจริงแล้วผู้ลงทุนย่อมมุ่งหวังให้เกิดมูลค่าหุ้นที่ลงทุนไปนั้นเพิ่มขึ้น บริษัทที่มีการดำเนินกิจการอย่างมีประสิทธิภาพสม่ำเสมอส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญสูงขึ้นนั้น หมายถึง ความสามารถของธุรกิจที่สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างรายได้ และความแน่นอนในกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการดำเนินงาน

ราคาหุ้นสามัญ ณ วันปิด หมายถึงราคาปิดที่ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายเห็นตรงกันซึ่งเป็นระดับราคาที่เหมาะสม เป็นตัวแทนราคาในแต่ละค่า (รัชชวิน, 2551)

รัชชวิน โอจรัสพร (2551) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินหลักของธนาคารพาณิชย์กับราคาหุ้นสามัญ ในกลุ่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยสถิติที่ใช้ในการทดลองสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งผลการวิเคราะห์อยู่ในระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น EPS และอัตราส่วนผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น ROE มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงราคาหุ้นสามัญ กล่าวคือเมื่ออัตราผลตอบแทนต่อหุ้นเพิ่มขึ้นก็จะส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญของกลุ่มธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น

ฐิตราภรณ์ สวรรค์ตรานนท์ (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนใน SET100 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระ คือดัชนีการกำกับดูแลกิจการ และตัวแปรควบคุม คือ ขนาดของกิจการ และกำไรสุทธิต่อหุ้น มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับราคาหุ้นสามัญ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ถ้ากิจการมีการกำกับดูแลกิจการเป็นอย่างดี นักลงทุนจะมีความมั่นใจต่อหุ้นของกิจการมาก และตัดสินใจลงทุน ซึ่งจะส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญปรับตัวสูงขึ้นด้วย และขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับราคาหุ้นสามัญ กล่าวคือ บริษัทขนาดใหญ่จะมีความสามารถในการสร้างผลดำเนินงานและผลกำไรที่ดีกว่าบริษัทขนาดเล็ก

“วัดมูลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่าราคาหุ้นสามัญ (Stock Price) กับอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น (Earning Per Share) และขนาดของกิจการ (รายได้รวม) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามที่คาดไว้”

คารณิ ยมนา (2557) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนหมุนเวียนกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าเงินทุนหมุนเวียนมีผลกระทบต่อราคาหุ้นสามัญ โดยมีความสัมพันธ์ของตัวแปรเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับราคาหุ้นสามัญอย่างมีนัยสำคัญ ประกอบด้วย อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตรากำไรต่อหุ้น และตัวแปรควบคุมคือขนาดของกิจการ (Size) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญ คือ วงจรเงินสด อัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 กล่าวคือถ้ากิจการมีการจัดการสินทรัพย์หมุนเวียนที่ดี มีการเลือกใช้นโยบายการบริหารเงินทุนหมุนเวียนที่เหมาะสม และทำให้เกิดสภาพคล่องในการชำระหนี้แล้ว เมื่อกิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้น

Dadrasmoghadam and Akabari (2015) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร เก็บข้อมูลงบการเงินระหว่างปี ค.ศ.1999 ถึง ค.ศ. 2009 พบว่า อัตราหนี้สินต่อทุน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มเกษตร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุริย์พร อินแก้ว (2548) ทำการศึกษาเรื่อง การวางแผนภาษีเกี่ยวกับค่าตอบแทนมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการวางแผนภาษีอากรเกี่ยวกับค่าตอบแทนที่นายจ้างได้จ่ายให้ลูกจ้าง ศึกษาโดยใช้ข้อมูลทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะของการจ่ายค่าตอบแทนและกฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้องอัน ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะ

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานายจ้างควรพิจารณาว่าค่าตอบแทนรายได้ใดถือเป็นประโยชน์เพิ่มที่ต้องเสียภาษี หรือเป็นเงินได้ที่ได้รับการยกเว้นเพื่อที่นายจ้างจะได้มีการวางแผนหักภาษี ณ ที่จ่ายในการจ่ายค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดให้ถูกต้องพร้อมก็นำส่งภาษีภายในกำหนดเวลา

ส่วนในการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลนายจ้างควรมีการวางแผนให้ค่าตอบแทนที่เกิดขึ้นถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ ไม่เป็นรายจ่ายต้องห้ามตามมาตรา 65 ตรี ที่เข้าข่ายเป็นรายจ่ายที่ให้โดยเสนหาโดยต้องมีหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้ หรือมีการวางแผนให้ได้รับสิทธิประโยชน์ในการหักค่าตอบแทนบางรายการเป็นรายจ่ายได้เพิ่มขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด

ส่วนในการวางแผนภาษีมูลค่าเพิ่มนายจ้างควรพิจารณาว่าค่าตอบแทนรายการใดสามารถใช้เครดิตภาษีซื้อได้ หรือเป็นภาษีซื้อต้องห้าม ทั้งนี้ในการให้ค่าตอบแทนเป็นสิ่งของ หรือสินค้าของนายจ้างในบางกรณีอาจถือเป็นการขาย หรือการให้บริการตามกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนประเด็นค่าตอบแทนที่นายจ้างให้ลูกจ้างกู้ยืมเงิน โดยไม่คิดดอกเบี้ย หรือคิดดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันควร ถือว่านายจ้างมีการประกอบกิจการเยี่ยงธนาคารพาณิชย์ เข้าข่ายต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ เว้นแต่นายจ้างมีระเบียบเพื่อเป็นสวัสดิการตามที่กฎหมายกำหนด

การวางแผนภาษีเกี่ยวกับค่าตอบแทนจะช่วยให้นายจ้างเสียภาษีได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ขจัดปัญหาในการเสียภาษี ลดค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นจากการเสียภาษีที่ไม่ถูกต้อง สามารถเพิ่มกำไรสุทธิ โดยการสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร และนำค่าตอบแทนที่ให้แก่ลูกจ้างมาคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน

ขวัญมนัส ถนอมสิงห์ (2549) ทำการศึกษา เรื่อง การวางแผนภาษีสำหรับธุรกิจก่อสร้างขนาดย่อมในประเทศไทย โดยทำการวิจัยด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิเพื่อศึกษาหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล และนำผลประกอบการโดยเฉลี่ยของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างรายย่อมในปี 2543 ถึง 2546 มาคำนวณต้นทุนภาษีที่เกิดขึ้นเพื่อเปรียบเทียบหารูปแบบองค์กรที่เหมาะสมจากการคำนวณหาภาระภาษีที่เกิดขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า ในการศึกษาโดยใช้ข้อมูลสมมติฐานของเงินได้สุทธิของบุคคลธรรมดาและกำไรสุทธิของนิติบุคคลในช่วง 100,000 - 10,000,000 บาท พบว่าในช่วงเงินได้ต่ำกว่า 1 ล้านบาท นั้น การจัดตั้งในรูปแบบนิติบุคคลทั่วไปและนิติบุคคลขนาดย่อม ตั้งแต่ช่วงเงินได้ 2 ล้านบาท เป็นต้นไปควรจัดตั้งกิจการในรูปแบบของนิติบุคคลขนาดย่อม จะได้ประโยชน์ทางภาษีอากรมากที่สุด

ธีรยุทธ ต้นดิวัฒน์วิจิตร (2549) ทำการศึกษาเรื่อง การวางแผนภาษีอากรของธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์: กรณีบริษัทจำกัดในจังหวัดภูเก็ต เป็นการศึกษาปัจจัยด้านขนาดและลักษณะของกิจการว่ามีผลต่อระดับการวางแผนภาษีอากรระดับรุนแรงและระดับต่ำ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์เชิงพรรณนาและ Chi - Square test ผลการศึกษาพบว่า บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์จำนวน 28 บริษัท หรือร้อยละ 31 มีการวางแผนระดับรุนแรง ได้แก่ การขายหุ้นหรือสิทธิการเช่าในต่างประเทศ การตั้งหน่วยภาษีในดินแดนกัมพูชา หรือประเทศที่มีอนุสัญญาซ้อนและกำหนดสัดส่วนผู้ถือหุ้นต่างชาติให้มีสิทธิในเงินปันผลมากกว่าคนไทย บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 9 บริษัท มีการวางแผนภาษีระดับปานกลาง โดยมีการแยกหน่วยภาษีในประเทศไทย และบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 53 บริษัท มีการวางแผนภาษีระดับต่ำ โดยการรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิ์ และปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับการวางแผนภาษีอากรใน 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านขนาดของบริษัท เป็นบริษัทขนาดใหญ่ และบริษัทขนาดเล็ก ปัจจัยด้านสัญชาติ แบ่งเป็นบริษัทสัญชาติไทย และบริษัทสัญชาติต่างชาติ จากผลการทดสอบทางสถิติ จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านขนาดของบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มีผลต่อระดับการวางแผนภาษีอากร ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยบริษัทขนาดใหญ่ มีระดับการวางแผนภาษีอากรในระดับรุนแรง ส่วนบริษัทขนาดเล็กมีระดับการวางแผนภาษีอากรในระดับต่ำ และผลการทดสอบปัจจัยด้านสัญชาติของบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มีผลต่อระดับการวางแผนภาษีอากร ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยบริษัทสัญชาติต่างชาติ มีระดับการวางแผนภาษีอากรในระดับรุนแรง ส่วนบริษัทสัญชาติไทยมีระดับการวางแผนภาษีอากรในระดับต่ำ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ขนาด และสัญชาติของกิจการมีผลต่อระดับการวางแผนภาษีอากรในระดับต่ำ ผลการวิจัยจึงชี้ให้เห็นว่า ขนาดและสัญชาติของกิจการมีผลต่อระดับการวางแผนภาษีอากรของธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในจังหวัดภูเก็ต

การวางแผนภาษีมุ่งหมายให้การเสียภาษีอากรเป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วนตามกฎหมายภาษีอากร และประหยัด และการวิจัยพบว่า การใช้เวลาในการวางแผนภาษีสามารถลดภาระภาษีอากร ซึ่งสอดคล้องกับข้อสมมติฐานเกี่ยวกับต้นทุนทางการเมือง คือ มีรายได้มากเกินจะเป็นที่สนใจต่อบุคคลทั่วไป ดังนั้น จึงใช้นโยบายลดรายได้ เพื่อที่จะแสดงกำไรที่ลดลง หลักการวางแผนภาษีอากรได้แก่ จัดหาแหล่งเงินได้ที่ยกเว้นภาษี การจัดหาเงินได้ที่เสียภาษีอัตราต่ำ การผลักภาระภาษีให้เสียภาษีช้าที่สุด (Deffered Tax Payment) และการใช้เครดิตภาษี (Tax Credit) โดยนำแหล่งบัญชีมารวมด้วย รูปแบบการวางแผนภาษี เช่น การมีรายการธุรกิจที่ดินแดนกำบังภาษี (Tax Havens) การแยกสัญญาซื้อขายที่ดินบริษัท และสัญญาจ้างเหมาปลูกสร้างบ้าน และเลือกการรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิ์ข้อสรุป บริษัทที่มีขนาดใหญ่มีระดับการวางแผนภาษีในระดับสูง ส่วนบริษัทขนาดเล็กการวางแผนภาษีจะอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งบริษัทผู้ประกอบการชาวไทย จะไม่ให้ความสำคัญกับการวางแผนภาษี

สิริวุฒิ ไสยบุญ (2550) ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของนโยบายภาษีสรรพากรต่อการพัฒนาประเทศไทย เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลกระทบของนโยบายภาษีสรรพากรต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ของระบบภาษีอากรที่มีอยู่ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนเพื่อนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการศึกษานี้เผยแพร่เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางด้านภาษีอากร อันจะช่วยเสริมสร้างการพัฒนาประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้วิธีการวิจัยเอกสาร การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์จากนักวิชาการรวมทั้งสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้วิจัยกับบุคคลดังกล่าว

ผลการศึกษาพบว่า นโยบายภาษีอากรมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ดังนั้น นโยบายภาษีอากรมีผลกระทบในการกำหนดรายจ่ายของรัฐบาลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการออมทรัพย์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือส่งเสริมและคุ้มครองกิจการอุตสาหกรรม เป็นเครื่องมือส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ ส่วนปัญหาของระบบภาษีอากรในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมีสาเหตุ ดังนี้ โครงสร้างภาษีอากรที่มีลักษณะเป็นระบบเดียวกับประเทศกำลังพัฒนา โดยทั่วไป ปัญหาภาษีอากรที่เก็บได้ยังมีระดับต่ำ เพราะมีช่องโหว่และการหลีกเลี่ยงภาษีและสาเหตุอื่น ๆ ภาษีอากรส่วนใหญ่เป็นภาษีทางอ้อมมากกว่าภาษีทางตรง มีความไม่เป็นธรรมของภาษีอากร นโยบายการลดภาษีเงินได้เพื่อช่วยส่งเสริมความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ และปัญหาในด้านกฎหมายและระเบียบปฏิบัติภาษีอากร

กิตยภรณ์ หาญมงคล (2550) ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อมาตรการสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ให้การลงทุนในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูนมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อมาตรการสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ให้การลงทุนในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน โดยใช้วิธีการออกแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 ราย ข้อมูลที่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงสถิติเชิงพรรณนาในรูปความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษา พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่ามาตรการสิทธิประโยชน์ทางภาษีมีผลต่อการตัดสินใจลงทุน และให้ความสำคัญต่อมาตรการสิทธิประโยชน์ทางภาษีในระดับมากที่สุด โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการสิทธิประโยชน์ทางภาษีอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.53 ความคิดเห็นส่วนปัญหาที่ผู้ประกอบการประสบปัญหามากที่สุดในการวางแผนภาษีคือ ผู้ประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการใช้สิทธิประโยชน์บางรายการและขาดการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ธัญพร ดันดียวงศ์ (2552) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีและความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับมูลค่าของกิจการ โดยมุ่งเน้นศึกษาที่ลักษณะผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจการควบคุมในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ให้คำจำกัดความ “การวางแผนภาษี” ว่าเป็นการทำให้ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลง ผลการศึกษาพบว่า บริษัทที่มีการถือหุ้นกลุ่มครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของการวางแผนภาษี ที่ทำให้กำไรทางบัญชีและภาษีลดลงสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าบริษัทครอบครัวไม่มีแรงจูงใจให้ต้องรายงานกำไรทางบัญชี ขณะที่บริษัทที่มีชาวต่างชาติ หรือบริษัทที่มีรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้น มีการวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทางบัญชีลดต่ำกว่า ทั้งนี้บริษัทรัฐบาลไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไรสูงสุด จึงไม่มีแรงจูงใจในการวางแผนภาษี

นอกจากนี้ยังพบว่าบริษัทขนาดใหญ่ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมสูง ลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตนสูง มีการวางแผนภาษีสูง แต่บริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรสูง มีการวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทางภาษีลดลงแต่ไม่กระทบกำไรทางบัญชี แต่มีการวางแผนภาษีที่ทำให้ทั้งกำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษีลดลงต่ำ และจากการเปรียบเทียบการวางแผนภาษีในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร เป็นกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายทางภาษีต่ำแตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นอย่างมีนัยสำคัญ

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับมูลค่าของกิจการ วัดจากค่า Tobin's q พบว่า การวางแผนภาษีไม่มีผลกระทบต่อมูลค่าของกิจการ แสดงถึงการวางแผนภาษีไม่เกี่ยวกับการดำเนินงานหลักของบริษัท ตลาดทุนไม่ได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลค่าใช้จ่ายทางภาษี

ฐิตาภรณ์ ดินจรรยา (2556) ศึกษาการทุจริตโดยการตกแต่งงบการเงิน การเลื่อนการรับรู้รายได้ จะทำให้การเสียภาษีน้อยลง โดยพบว่าบริษัทขนาดใหญ่หลบหลีกเลี่ยงภาษีมากที่สุด รองลงมาคือขนาดกลาง และขนาดเล็กตามลำดับ ซึ่งการเลื่อนการรับรู้รายได้นี้ ส่งผลกระทบต่อกรมสรรพากรในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลได้น้อยลงหรือทำให้สรรพากรสูญเสียรายได้ ซึ่งนักวิชาการภาษีอากร (2555) ถือว่าภาษีเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐที่จะนำเงินมาพัฒนาประเทศ การกระทำที่เสียภาษีน้อยลงหรือจงใจไม่จ่ายภาษี ถือเป็นการหลบเลี่ยงภาษี

สตีธา ดันจันท์พงศ์ (2557) ผลการวิเคราะห์หัตถ์แปรควบคุม ขนาดของบริษัทไม่มีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการ รวมทั้งกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากรมีผลกระทบในเชิงลบกับมูลค่าของกิจการมากกว่ากลุ่มเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าวัด TAX/ASSET มีค่าแตกต่างจากค่า ETR และ TAX/CFO อาจเป็นเพราะการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มาจกคนละงบการเงิน โดยที่ TAX/ASSET เก็บตัวเลขจากงบแสดงฐานะการเงิน ที่แสดงผลประกอบการของบริษัทอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ค่า ETR และ TAX/CFO เก็บข้อมูลมาจากงบกำไรขาดทุนและงบกระแสเงินสด ทั้งสองฉบับนี้จะแสดงผลประกอบการเป็นรายปี รวมทั้งการตกแต่งบัญชีงบกำไรขาดทุนจะทำได้มากกว่าการตกแต่งสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงิน(ชัยพร ดันดิยวงศ์, 2552) จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่พบค่าความสัมพันธ์จากการวางแผนภาษี

การศึกษายังให้ข้อสรุปได้ 2 ประเด็น ประเด็นแรก การเพิ่มอัตรากำไรไม่ได้ช่วยให้หน่วยงานจัดเก็บภาษีแสวงหารายได้ได้มากขึ้น กล่าวคือ อัตรากำไรที่เพิ่มขึ้นย่อมเป็นแรงจูงใจให้กิจการหาวิธีการเพื่อให้การเสียภาษีน้อยที่สุดซึ่งนำไปสู่การวางแผนภาษีมากขึ้น ประเด็นที่สอง อัตรากำไรที่ลดลงก็ไม่ได้เป็นประโยชน์ต่อการทำให้การวางแผนภาษีลดลง ในการจัดเก็บเสนอแนะให้รัฐบาลได้รายได้

จากภาษีที่เหมาะสมอัตราภาษีต่ำ และที่สำคัญจะอย่างไรให้กิจการซึ่งมีอยู่จำนวนมากเข้าสู่ระบบการเสียภาษี

สุชาดา ศรีสกลกิจ (2558) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 โดยศึกษาตัวแปรอัตราภาษีที่แท้จริง (Effective Tax Rate: ETR) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้งวดปัจจุบันต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Tax/CFO) และอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (Tax/Total Asset) จากผลวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนภาษีอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 เนื่องจากมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการลดหย่อนภาษี การยกเว้นภาษีเงินได้ หรือค่าใช้จ่ายที่สามารถหักได้เพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้ภาษีเงินได้ที่ต้องจ่ายจริงต่ำกว่าภาษีเงินได้ที่คำนวณได้จากกำไรสุทธิตามหลักการบัญชี

ดำรงพล วิเศษสร (2559) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET50 มีตัวแปรอิสระ คือการวางแผนภาษีวัดจากอัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) วัดจากอัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/OCF) และวัดค่าจากอัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) โดยมีตัวแปรควบคุม คือ อัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม (EBT/ASSET) อัตราที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิต่อสินทรัพย์รวม (PPE/ASSET) และอัตราสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (Intangible/ASSET) พบว่า ราคาหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการวางแผนภาษีทั้ง 3 อัตราส่วนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ความหมายคือ ผลของการศึกษา ราคาหลักทรัพย์ของกิจการจะเพิ่มมากขึ้นหากกิจการมีการวางแผนภาษีน้อยลง หรือมีอัตราภาษีที่แท้จริง หรืออัตราภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน หรืออัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวมมากขึ้น

Hoffman's Tax Planning Theory ตามทฤษฎี Hoffman (1961) การวางแผนภาษี คือ การย้ายเงินสดที่ปกติไปยังหน่วยงานที่จัดเก็บให้ไหลไปสู่กิจการหรือหน่วยงาน สามารถออกแบบได้ในขอบเขตของการลดรายได้ที่ต้องเสียภาษีให้น้อยที่สุด โดยไม่ทำให้ต้องสูญเสียกำไรทางบัญชี ทฤษฎีนี้มีความจริงที่ว่าความสามารถในการเสียภาษีอยู่บนพื้นฐานของรายได้ทางภาษีมากกว่ากำไรทางบัญชี ซึ่งมีกิจกรรมมากมายที่จะช่วยลดรายได้ทางภาษีแต่ไม่ส่งผลโดยตรงต่อกำไรทางบัญชี จากทฤษฎีมีข้อสรุปได้ว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างกิจกรรมวางแผนภาษีของกิจการกับผลการดำเนินงานของกิจการ

Collin, Guenther and Jones (2001) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงค่า ETR กับมูลค่ากิจการ พบว่าการเปลี่ยนแปลงกำไรก่อนหักภาษี ค่าใช้จ่ายภาษี ค่า ETR จะมีความสัมพันธ์ไปทิศทางเดียวกัน และสัมพันธ์กับขนาดของบริษัทด้วย

Murphy (2004) ศึกษาพฤติกรรมการวางแผนภาษีของกิจการในประเทศกานา พบว่า กิจการขนาดใหญ่มีการวางแผนภาษี ซึ่งเป็นบริษัทข้ามชาติ ทำให้หน่วยจัดการเก็บภาษีต้องสูญรายได้ไปถึง 74 พันล้านเหรียญ ในปี 2005 - 2007 ยังมีรายงานอีกว่า การจัดการเพื่อให้ภาษีลดลงของกิจการเป็นการเลี่ยงภาษีที่เกิดจากกฎหมายยอมให้ได้

Desai and Hines (2002), Chen and Shelvin (2010) ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับผลดำเนินงานของบริษัทและพฤติกรรมการวางแผนของกิจการ โดยทำการศึกษายบริษัทจดทะเบียนในสหรัฐอเมริกา 850 แห่งว่ามีความสัมพันธ์กันของระบบภาษีและมูลค่าของกิจการหรือไม่ โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย และ t - tests ในการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่าการวางแผนภาษีมีความสัมพันธ์เป็นบวกกับผลการดำเนินงานของกิจการ นั้นแสดงให้เห็นว่าภาษีเป็นต้นทุนอย่างหนึ่ง เมื่อใดที่เราสามารถลดค่าใช้จ่ายทางภาษีได้จะส่งผลให้กิจการลดต้นทุน ผลการดำเนินงานก็จะเพิ่มขึ้น

Desai and Dharmapala (2007) ได้ศึกษาการวางแผนภาษี การกำกับดูแลกิจการ และผลการดำเนินงานของกิจการ กับกลุ่มตัวอย่าง 862 บริษัทในช่วงปี 1993 - 2001 โดยนำข้อมูลจาก Compustat and Execucomp databases และจาก CDA/Spectrum database มาศึกษา โดยใช้สูตร Tobin's q คุณภาพการกำกับดูแลกิจการ ใช้ค่าระดับความเป็นเจ้าของโดยสถาบันการลงทุน ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติโดยการวิเคราะห์การถดถอย และ the IV estimation model ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของการวางแผนภาษีกับผลการดำเนินงานของกิจการ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ การวางแผนภาษีที่มีประสิทธิภาพไม่ได้ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของกิจการที่ดี แต่หากกิจการมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี การวางแผนภาษีจะส่งผลให้กิจการมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น

Desai et al. (2007) ขยายความ Desai และ Dharmapala (2006) โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้นิติบุคคลและการกำกับดูแลกิจการ โดยใช้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3 ราย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ภาษี บุคคลกรขององค์กรและผู้ถือหุ้น การเพิ่มอัตราภาษีตามกฎหมาย (Statutory Tax rate) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังมีแรงจูงใจในการหลีกเลี่ยงภาษีมากขึ้นเนื่องจากอาจมีการโอนรายได้ก่อนหักภาษีมากขึ้นผลกระทบจากอัตราภาษีที่เพิ่มขึ้นต่อการจัดเก็บภาษีของภาครัฐขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งของการกำกับดูแลกิจการในประเทศที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ไม่ดีพอ การเพิ่มขึ้นของอัตราภาษีกลับส่งผลให้รายได้จากการจัดเก็บภาษีลดลงอันเนื่องจากการพยายามที่จะหลีกเลี่ยงภาษีมีมากขึ้น

Hanlon และ Slemrod (2009) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาหลักทรัพย์กับข่าวการวางแผนภาษีอากรของกิจการ พบว่าราคาหลักทรัพย์ของกิจการลดลงในวันที่มีข่าวเกี่ยวกับการวางแผนภาษี นอกจากนี้ยังพบว่าระดับความสัมพันธ์ในเชิงลบนี้ จะมากยิ่งขึ้นในกิจการกลุ่มธุรกิจซื้อมาขายไป กิจการที่ไม่ได้จัดให้อยู่ในกลุ่มกิจการที่มีการวางแผนภาษีสูง ความสัมพันธ์ในเชิงลบนี้จะมีระดับความรุนแรงลดลง

Abdul - Wahab (2010) ให้ผลการศึกษาที่แตกต่างจากการศึกษาก่อนหน้า ความสัมพันธ์ของการประหยัดจากการวางแผนภาษีกับมูลค่าของกิจการ เขาศึกษาในกรณีที่กิจการมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับกลุ่มตัวอย่างบริษัทจดทะเบียน 240 บริษัทในลอนดอน โดยใช้ข้อมูลช่วง 2005 - 2007 การวางแผนภาษีใช้ค่าความต่างระหว่างอัตราภาษีที่แท้จริงของหน่วยงานกับอัตราภาษีที่กฎหมายบังคับ ค่าการกำกับดูแลกิจการใช้ดัชนีกลไกการกำกับดูแลกิจการ และมูลค่าของกิจการใช้การคำนวณตามสูตร Tobin's Q สถิติทดสอบวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ซึ่งจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงลบระหว่างมูลค่ากิจการและกิจกรรมการวางแผนภาษี สรุปได้ตามผลการศึกษาที่ว่า การวางแผนภาษีมีค่าใช้จ่ายและความเสี่ยง ซึ่งเป็นไปได้ว่าการวางแผนภาษีทำให้เกิดการหยุดชะงักของประโยชน์ที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับ และยังพบอีกว่าการวางแผนภาษีที่เพิ่มขึ้นทำให้มีค่าใช้จ่ายทางภาษีและความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นเหตุให้กิจการต้องเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ

Yangyang Chen and Leon Zolotoy (2014) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพคล่องของหลักทรัพย์กับการหลีกเลี่ยงภาษี โดยเทคนิค Quantile Regression ผลการศึกษาพบว่า สภาพคล่องของหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระดับการวางแผนภาษีในกลุ่มบริษัทที่มีการวางแผนภาษีน้อยกว่าเกณฑ์เฉลี่ย แต่สภาพคล่องของหลักทรัพย์จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระดับการวางแผนภาษีในกลุ่มบริษัทที่มีการวางแผนภาษีมามากกว่าเกณฑ์เฉลี่ย โดยผลกระทบของสภาพคล่องของหลักทรัพย์ต่อการหลีกเลี่ยงภาษีจะมีระดับความรุนแรงมากขึ้นในกรณีที่ธุรกิจมีความไม่แน่นอนสูง และจะมีความรุนแรงลดลงสำหรับกิจการที่มีข้อจำกัดทางการเงิน

Shane Heitzman and Maria Ogneva (2015) ศึกษาการวางแผนภาษีในแง่มุมมองผลตอบแทนการลงทุน โดยตั้งสมมติฐานว่าการวางแผนภาษีส่งผลกระทบต่อกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้ภาษีลดลงด้วยเหตุนี้การวางแผนภาษีจะทำให้จำนวนเงินในช่วงเวลาหนึ่งของบริษัทมีการเปลี่ยนแปลงไปโดยพื้นฐานทั่วไป การวางแผนภาษีมีความสัมพันธ์อย่างมีอิทธิพลต่อมูลค่าของกิจการและการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดก่อนการเสียภาษีแต่ผลกระทบยังเป็นที่ไม่แน่ชัด ผลการศึกษาพบว่า การวางแผนภาษีจากอัตราภาษีที่แท้จริง ETR มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับอัตราผลตอบแทนต่อหุ้น โดยการวางแผนภาษีที่มากขึ้นหรืออัตรา ETR ที่ลดลงจาก 35% เป็น 25% จะทำให้อัตราผลตอบแทนต่อหุ้นเพิ่มขึ้น 2.24%

สรุปได้ว่า การวางแผนภาษีอาจเป็นการเพิ่มความเสี่ยงให้กับกิจการ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของกิจการ นโยบายทางการเงิน และแนววินิจฉัยของศาล ซึ่งตัวแปรเหล่านี้มีผลกระทบสำคัญในการวิเคราะห์ ความเสี่ยงจากการวางแผนภาษีในแง่ของตลาดทุนและหลักทรัพย์

Andrea Kristine and Tonje Roti (2015) ทำการศึกษาผลการดำเนินงานของบริษัท Private Equity (PE) ซึ่งเป็นบริษัทที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง แต่ยังไม่สามารถเข้าตลาดหลักทรัพย์ และต้องการเงินลงทุนเพื่อขยายฐานการผลิต ในประเทศสหรัฐอเมริกาและฟินแลนด์ ทั้ง 2 ประเทศถือว่ามี การวางแผนภาษีมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจ จึงได้นำแนวคิดมาศึกษาว่ากิจการในประเทศ นอร์เวย์ให้ความสำคัญและมีการจัดการในเรื่องการวางแผนภาษีหรือไม่ การทดสอบโดยทฤษฎี propensity score matching (PSM) ใช้อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินของกิจการ (Leverage Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวกับต้นทุนของบริษัทที่มาจากกรก่อหนี้ ประกอบด้วย 1) อัตราส่วน หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) 2) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio) 3) อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio)

จากผลการวิจัยได้ข้อสรุปว่าบริษัทในกลุ่ม PE หรือบริษัทที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง แต่ยังไม่สามารถเข้าตลาดหลักทรัพย์ ในประเทศนอร์เวย์ให้ความสำคัญกับการวางแผนภาษีอยู่ในระดับต่ำ มากเมื่อเทียบกับบริษัทในสหรัฐฯ และฟินแลนด์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผน ภาษีกับราคาหุ้นสามัญของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลจาก งบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี รายงานประจำปี งบการเงิน พ.ศ. 2559 โดยเนื้อหาที่จะ กล่าวในบทนี้มี ดังต่อไปนี้

วิธีการศึกษา ประกอบด้วย

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2559 ถึง 31 ธันวาคม 2559 ทั้งหมดจำนวน 190 บริษัท (ข้อมูลออนไลน์ setsmart.com ตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย, 2559)

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจาก SETSMART งบการเงินรวม ประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนแบบเบ็ดเสร็จ และ งบกระแสเงินสด ประจำปี 2559

วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจะใช้ข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยระหว่างปี โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีรายชื่ออยู่ ระหว่าง วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึง 31 ธันวาคม 2559 จำนวนทั้งสิ้น 461 บริษัท (ข้อมูล SETSMART)

2. บริษัทที่ทำการศึกษามีงบการเงินรวม ณ วันสิ้นงวดที่ 31 ธันวาคม เนื่องจากสะท้อนให้เห็นถึงสถานะเศรษฐกิจ ณ ช่วงเวลาเดียวกัน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องเก็บข้อมูลราคาหุ้นและข้อมูลงบการเงินในช่วงเวลาเดียวกัน

3. มีการเปิดเผยข้อมูลงบการเงินรายปี ประจำปี พ.ศ. 2559

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแบบในการศึกษา

ตัวแบบในการศึกษาการวางแผนภาษีที่มีผลกระทบต่อราคาหุ้นสามัญของกิจการ เขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$SP_{it} = \beta_0 + \beta_1 TP_i + \beta_2 ROA_{i,t} + \beta_3 ROE_{i,t} + \beta_4 EPS_{i,t} + \beta_5 Size_i + e$$

โดยที่

SP_{it} ราคาหุ้นสามัญ ณ วันที่ 30 ธันวาคม ของหุ้น i ช่วงเวลา t

TP การวางแผนภาษีของบริษัท i ปีที่ t วัดจากค่า TAX/Taxable Income (ETR), TAX/CFO และ TAX/ASSET มีค่าต่ำแสดงถึงบริษัทที่มีการวางแผนภาษีในระดับสูง

$SIZE$ ขนาดของบริษัท i ปีที่ t คำนวณจากค่าลอการิทึมธรรมชาติของสินทรัพย์รวม

$Profitability$ ความสามารถในการทำกำไรของบริษัท วัดจากค่า ROE อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของหุ้น i ช่วงเวลา t ROA ความสามารถในการทำกำไรของบริษัท i ปีที่ t คำนวณจากกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม

EPS กำไรต่อหุ้น แสดงให้เห็นถึงกำไรของบริษัท เมื่อเทียบกับจำนวนหุ้นทั้งหมด สามารถคำนวณได้จากการนำกำไรสุทธิ หารด้วยจำนวนหุ้นของบริษัทที่ชำระแล้ว

β_0 ค่าคงที่ของ SP เมื่อปัจจัยอื่นเป็นศูนย์

$\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4, \beta_5$ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของ $TP_i, Profitability_{i,t}, EPS_{i,t}, Size_i$ ตามลำดับ

i บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

t ช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษา

e ค่าความคลาดเคลื่อน

การวัดค่าของตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) การวางแผนภาษี TP การวัดค่าตัวแปรมี 2 รูปแบบ คือ?

2. การวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทางภาษีลดลง โดยไม่กระทบกับกำไรทางบัญชีวัดจากค่า
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (ETR) โดยปกติแล้วจะได้ค่าที่ต่ำกว่าอัตราภาษีที่กำหนด ถ้าคำนวณได้
ค่าต่ำ หมายถึง กิจกรรมนั้นมีการวางแผนภาษีในระดับสูง

$$\text{สูตรคำนวณ ETR} = \text{ภาษีจ่าย/กำไรก่อนหักภาษี}$$

3. การวางแผนภาษีที่ทำให้ทั้งกำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษีลดลง วัดจากค่าอัตราส่วน
ภาษีจ่ายต่อเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน (OCF) (Zimmerman, 1983) และวัดจากค่าอัตราส่วน
ภาษีจ่ายต่อสินทรัพย์รวม (TA) (ชัยพร ต้นดียาวรงค์, 2552) เพราะค่าใช้จ่ายภาษี เป็นค่าที่แสดงถึง
จำนวนภาษีเงินได้ที่บริษัทต้องชำระ ซึ่งเกิดจากกำไรทางภาษีสำหรับงวดที่ปรากฏในรายงานทางการเงิน
และใช้ค่าสินทรัพย์รวมเป็นตัวปรับลดผลกระทบจากระดับขนาด (Scale Effects)

$$\text{สูตรคำนวณ OCF} = \text{ภาษีจ่าย/กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน}$$

$$\text{สูตรคำนวณ TA} = \text{ภาษีจ่าย/สินทรัพย์รวม}$$

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

กำหนดตัวแปรตาม คือ ราคาหุ้นสามัญ ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2559 เนื่องจากเป็นราคาปิด คือ ราคา
ที่ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายต่างเห็นชอบว่าเป็นระดับราคาที่เหมาะสมเป็นตัวแทนราคาแต่ละวัน (ชัยวิน, 2551)

ตัวแปรควบคุม

1. ความสามารถในการทำกำไร

$$\text{ROE อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \text{กำไรสุทธิ} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

2. อัตราส่วนประสิทธิภาพในการทำงาน

$$\text{ROA อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม} = \text{กำไรสุทธิ} / \text{สินทรัพย์รวม}$$

3. อัตรากำไรต่อหุ้น (Earnings Per Share: EPS)

$$\text{EPS} = \text{กำไรสุทธิ} / \text{จำนวนหุ้นของบริษัทที่ชำระแล้ว}$$

การคำนวณอัตราผลกำไรต่อหุ้น ใช้เป็นเครื่องมือในการวัดผลจากการดำเนินงานเพื่อทราบ
ว่าในงวดเวลานั้น ผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับผลตอบแทนจากหุ้นสามัญต่อหุ้นเป็นจำนวนเท่าไร ตลอดจน
ใช้ในการประเมินความสามารถในการทำงานของบริษัท จากงานวิจัย ชัยวิน โอจรัสพร(2551) พบว่า
อัตราผลกำไรต่อหุ้นสามัญไม่มีความสัมพันธ์กับกำไรจากการดำเนินงานแต่เฉพาะกลุ่มธนาคาร
พาณิชย์เท่านั้น

Size ขนาดของบริษัท

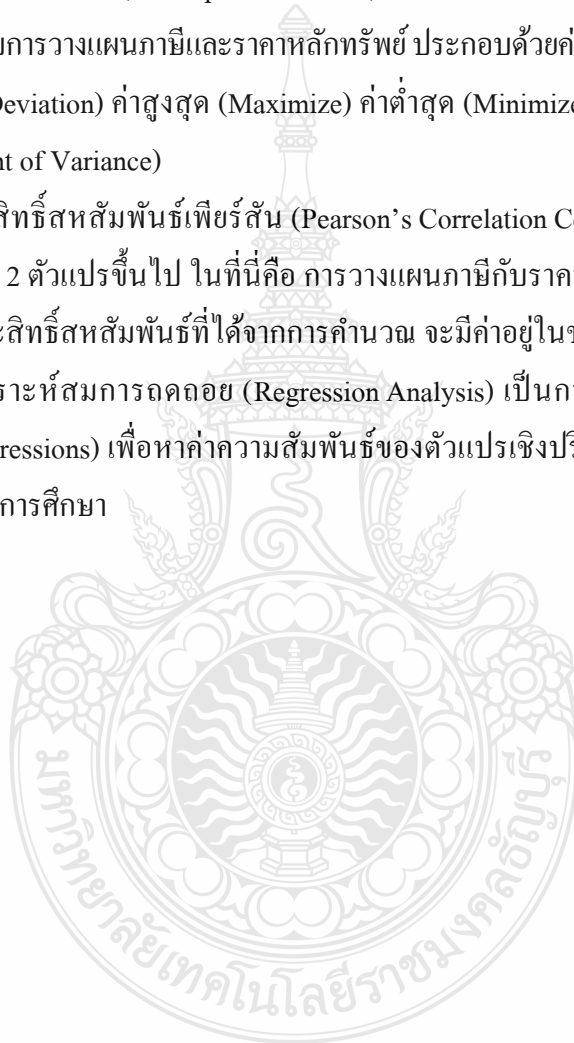
ธรากร หทัยเจริญตาก (2553) ใช้ตัวแปรคุม โดยวัดขนาดของบริษัทจากค่าลอการิธึมธรรมชาติของสินทรัพย์รวม (Total Asset) เนื่องจากในแต่ละบริษัทมีขนาดที่ไม่เท่ากันและขนาดของบริษัทสามารถส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการศึกษาครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนามาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนภาษีและราคาหลักทรัพย์ ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุด (Maximize) ค่าต่ำสุด (Minimize) และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน (Coefficient of Variance)

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรขึ้นไป ในที่นี้คือ การวางแผนภาษีกับราคาหลักทรัพย์ เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้จากการคำนวณ จะมีค่าอยู่ในช่วง $1.00 \geq r \geq -1.00$

3. การวิเคราะห์สมการถดถอย (Regression Analysis) เป็นการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงปริมาณระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประจำปี 2559 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลจากการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ได้ทำการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

4.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

4.4 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญ โดยวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression)

4.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2559 จำนวน 461 บริษัท โดยตัดกลุ่มฟันฟู จำนวน 11 บริษัท กลุ่มธุรกิจการเงิน จำนวน 58 บริษัท และกลุ่มที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วนอีกจำนวน 52 บริษัท มีผลดำเนินการขาดทุน 98 บริษัท และเป็นกลุ่มที่มีข้อมูลต่ำสุด และสูงสุดจำนวน 52 บริษัท (Outlier) กอนนำไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

ตารางที่ 4.1 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ข้อมูลตัวอย่าง	จำนวน (ตัวอย่าง)	ร้อยละ
เกษตรและอุตสาหกรรม	23	12
อาหาร	18	10
ทรัพยากร	18	10
เทคโนโลยี	42	22
บริการ	33	17

ตารางที่ 4.1 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม (ต่อ)

ข้อมูลตัวอย่าง	จำนวน (ตัวอย่าง)	ร้อยละ
เทคโนโลยี	42	22
บริการ	33	17
สินค้าอุตสาหกรรม	48	25
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	8	4
สินค้าอุปโภคบริโภค		
ผลรวม	190	100

4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ในการศึกษารั้งนี้ได้ทำการคำนวณค่าสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ราคาหุ้นสามัญ (Stock Price) ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2559 อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/Total Asset) อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/OCF) และอัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) โดยมีตัวแปรควบคุมที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ขนาดของกิจการ (Size เท่ากับจำนวนสินทรัพย์รวม) อัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) แยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม 7 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 4.2.1 Descriptive Statistics (กลุ่มธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร)

Variables	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Stock Price					
SP (บาท)	23	2.46	61.25	18.19	17.01
Tax Planning					
Tax/Total Asset (%)	23	0.00	6.00	2.17	1.46
Tax/OCF (%)	23	1.00	93.00	20.91	18.39
ETR (%)	23	2.00	41.00	17.91	8.59

ตารางที่ 4.2.1 Descriptive Statistics (กลุ่มธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร) (ต่อ)

Variables	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Profitability					
EPS (บาท)	23	0.22	3.80	1.01	0.99
ROA (%)	23	5.41	33.42	13.78	7.10
ROE (%)	23	4.65	38.46	16.13	8.31
SIZE					
Total Asset (ล้านบาท)	23	1,547.37	108,453.15	11,910.99	22,545.42

จากตารางที่ 4.2.1 พบว่าค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรตาม ราคาหุ้นสามัญมีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 2.46 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 61.25 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 18.19 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีที่ค่าอยู่ที่ 17.01

ตัวแปรอิสระ การวางแผนภาษี (Tax Planning) ประกอบด้วย 3 ค่า ดังนี้

1. อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/Total Assets) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.00 และค่าสูงสุดเท่ากับ 6.00 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีที่ค่าอยู่ที่ 1.47

2. อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน (TAX/OCF) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 1.00 และค่าสูงสุดเท่ากับ 93.00 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.91 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีที่ค่าอยู่ที่ 18.39

3. อัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 2.00 และค่าสูงสุดเท่ากับ 41.00 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.91 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีที่ค่าอยู่ที่ 8.56

ตัวแปรควบคุม ความสามารถในการทำกำไร

1. กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.22 และค่าสูงสุดเท่ากับ 3.80 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.01 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีที่ค่าอยู่ที่ 0.99

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 5.41 และค่าสูงสุดเท่ากับ 33.42 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.78 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีที่ค่าอยู่ที่ 7.10

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 4.65 และค่าสูงสุดเท่ากับ 38.46 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.13 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีที่ค่าอยู่ที่ 8.31

4. ขนาดของกิจการ (SIZE) วัดจาก Total Asset มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 1,547.37 และค่าสูงสุดเท่ากับ 108,453.15 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11,910.99 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีที่ค่าอยู่ที่ 22,545.42

ตารางที่ 4.2.2 Descriptive Statistics (กลุ่มทรัพยากร)

Variables	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Stock Price					
SP (บาท)	18	3.34	50.00	19.07	13.77
Tax Planning					
TA (%)	18	0.00	3.00	1.06	0.87
OCF (%)	18	0.00	36.00	10.72	9.02
ETR (%)	18	0.00	27.00	13.17	7.39
Profitability					
EPS(บาท)	18	0.01	4.25	1.34	1.21
ROA (%)	18	2.37	15.33	9.34	4.09
ROE (%)	18	0.31	38.54	14.50	9.45
SIZE					
Total Asset (ล้านบาท)	18	4,544.66	101,782.86	33,164.00	30,351.97

จากตารางที่ 4.2.2 พบว่าค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรตาม ราคาหุ้นสามัญมีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 3.34 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 50.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 19.07 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 13.77

ตัวแปรอิสระ การวางแผนภาษี (Tax Planning) ประกอบด้วย 3 ค่า ดังนี้

1. อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 3.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.06 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 0.87

2. อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 36.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 10.72 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 9.02

3. อัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 27.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 13.17 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 7.39

ตัวแปรควบคุม ความสามารถในการทำกำไร

1. กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.01 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 4.25 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.34 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 1.21

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 2.37 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 15.33 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 9.34 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 4.09

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.31 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 38.54 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 14.50 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 9.45

4. ขนาดของกิจการ (SIZE) วัดจาก Total Asset มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 4,544.66 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 101,782.86 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 33,164.00 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 30,351.97

ตารางที่ 4.2.3 Descriptive Statistics (กลุ่มเทคโนโลยี)

Variables	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Stock Price					
SP (บาท)	18	.30	39.50	12.33	11.54
Tax Planning					
TA (%)	18	0.00	4.00	1.28	1.07
OCF (%)	18	-15.00	60.00	10.50	15.23
ETR (%)	18	6.00	36.00	18.44	6.81
Profitability					
EPS (บาท)	18	.02	2.62	0.74	0.70
ROA (%)	18	2.00	21.20	8.60	5.21
ROE (%)	18	.74	44.66	13.23	10.34
SIZE					
Total Asset (ล้านบาท)	18	1,730.26	115,368.72	16,387.70	28,283.10

จากตารางที่ 4.2.3 พบว่าค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรตาม ราคาหุ้นสามัญมีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.30 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 39.50 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 12.33 หรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 11.54

ตัวแปรอิสระ การวางแผนภาษี (Tax Planning) ประกอบด้วย 3 ค่า ดังนี้

1. อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 4.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.28 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 1.07

2. อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ -15.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 60.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 10.50 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 15.22

3. อัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 6.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 36.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 18.44 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 6.81

ตัวแปรควบคุม ความสามารถในการทำกำไร

1. กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.02 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 2.62 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.74 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 0.70

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 2.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 21.20 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.60 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 5.21

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.74 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 44.66 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 13.23 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 10.34

4. ขนาดของกิจการ (SIZE) วัดจาก Total Asset มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 1,730.26 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 115,368.72 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 16,387.70 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 28,283.10

ตารางที่ 4.2.4 Descriptive Statistics (กลุ่มบริการ)

Variables	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Stock Price					
SP (บาท)	42	.85	64.00	17.59	16.98
Tax Planning					
TA (%)	42	0.00	7.00	1.74	1.25
OCF (%)	42	.01	.60	17.05	10.67
ETR (%)	42	5.00	44.00	18.71	6.30
Profitability					
EPS(บาท)	42	.03	4.44	0.73	1.00
ROA (%)	42	1.75	36.20	10.63	6.29
ROE (%)	42	1.37	46.20	13.75	9.04
SIZE					
Total Asset (ล้านบาท)	42	701.30	106,939.41	15,283.18	22,996.82

จากตารางที่ 4.2.4 พบว่าค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรตาม ราคาหุ้นสามัญมีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.85 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 64.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 17.5 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 16.98

ตัวแปรอิสระ การวางแผนภาษี (Tax Planning) ประกอบด้วย 3 ค่า ดังนี้

1. อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 7.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.74 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 1.25

2. อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.01 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 60.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 17.05 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 10.67

3. อัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 5.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 44.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 18.71 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 6.30

ตัวแปรควบคุม ความสามารถในการทำกำไร

1. กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.03 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 4.44 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.73 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 1.00

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 1.75 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 36.20 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 10.63 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 6.29

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 1.37 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 46.20 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 13.75 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 9.04

4. ขนาดของกิจการ (SIZE) วัดจาก Total Assets มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 701.30 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 106,939.41 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 15,283.18 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 22,996.82

ตารางที่ 4.2.5 Descriptive Statistics (กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม)

Variables	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Stock Price					
SP (บาท)	33	.98	39.50	10.73	9.80
Tax Planning					
TA (%)	33	0.00	4.00	1.30	1.29
OCF (%)	33	0.00	41.00	11.64	10.30
ETR (%)	33	.00	41.00	14.82	10.29

ตารางที่ 4.2.5 Descriptive Statistics (กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม) (ต่อ)

Variables	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Profitability					
EPS (บาท)	33	.02	4.34	0.99	1.19
ROA (%)	33	1.74	36.57	9.79	7.43
ROE (%)	33	1.3	47.11	11.73	9.43
SIZE					
Total Asset (ล้านบาท)	33	593.19	18,579.00	5,452.34	5,085.27

จากตารางที่ 4.2.5 พบว่าค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรตาม ราคาหุ้นสามัญมีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.98 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 39.50 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 10.73 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 9.80

ตัวแปรอิสระ การวางแผนภาษี (Tax Planning) ประกอบด้วย 3 ค่า ดังนี้

1. อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 4.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.30 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 1.29

2. อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 41.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 11.64 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 10.29

3. อัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 0.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 41.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 14.82 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 10.29

ตัวแปรควบคุม ความสามารถในการทำกำไร

1. กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.02 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 4.34 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.99 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 1.19

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 1.74 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 36.57 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 9.79 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 7.43

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 1.30 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 47.11 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 11.73 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 9.43

4. ขนาดของกิจการ (SIZE) วัดจาก Total Assets มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 593.19 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 18,579.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5,452.34 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 5,085.27

ตารางที่ 4.2.6 Descriptive Statistics (กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค)

Variables	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Stock Price					
SP (บาท)	8	5.90	39.25	25.51	12.86
Tax Planning					
TA (%)	8	0.00	2.00	1.13	0.84
OCF (%)	8	1.00	27.00	14.38	9.56
ETR (%)	8	1.00	20.00	14.50	6.50
Profitability					
EPS (บาท)	8	.23	4.56	2.27	1.77
ROA (%)	8	4.65	12.75	7.71	2.97
ROE (%)	8	5.61	13.70	8.08	2.85
SIZE					
Total Asset (ล้านบาท)	8	385.71	24,020.93	7,529.46	9,124.69

จากตารางที่ 4.2.6 พบว่าค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรตาม ราคาหุ้นสามัญมีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 5.90 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 39.25 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 25.51 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 12.86

ตัวแปรอิสระ การวางแผนภาษี (Tax Planning) ประกอบด้วย 3 ค่า ดังนี้

1. อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 2.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.13 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 0.84

2. อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 1.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 27.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 14.38 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 9.56

3. อัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 1.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 20.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 14.50 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 6.50

ตัวแปรควบคุม ความสามารถในการทำกำไร

1. กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.23 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 4.56 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.27 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 1.77

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 4.65 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 12.75 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 7.71 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 2.97

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 5.61 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 13.70 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.08 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 2.85

4. ขนาดของกิจการ (SIZE) วัดจาก Total Asset มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 385.71 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 24,020.93 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 7,529.46 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 9,124.69

ตารางที่ 4.2.7 Descriptive Statistics (กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง)

Variables	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Stock Price					
SP (บาท)	48	.69	56.75	10.02	10.43
Tax Planning					
TA (%)	48	0.00	6.00	1.44	1.13
OCF (%)	48	0.00	128.00	23.60	28.35
ETR (%)	48	1.00	40.00	17.96	7.72
Profitability					
EPS (บาท)	48	.02	2.85	0.69	0.71
ROA (%)	48	2.13	32.91	9.50	5.71
ROE (%)	48	.98	45.70	15.04	9.59
SIZE					
Total Asset (ล้านบาท)	48	540.19	104,527.35	25,245.21	27,933.68

จากตารางที่ 4.2.7 พบว่าค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรตาม ราคาหุ้นสามัญมีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.69 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 56.75 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 10.02 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 10.43

ตัวแปรอิสระ การวางแผนภาษี (Tax Planning) ประกอบด้วย 3 ค่า ดังนี้

1. อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 6.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.44 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 1.12

2. อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 128.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 23.60 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 28.35

3. อัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 1.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 40.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 17.96 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 7.72

ตัวแปรควบคุม ความสามารถในการทำกำไร

1. กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.02 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 2.85 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.69 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 0.71

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 2.13 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 32.91 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 9.50 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 5.71

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.98 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 45.70 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 15.04 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 9.59

4. ขนาดของกิจการ (SIZE) วัดจาก Total Asset มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 540.19 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 104,527.35 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 25,245.21 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 27,933.68

ตารางที่ 4.2.8 Descriptive Statistics (ภาพรวม)

Variables	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Stock Price					
SP (บาท)	190	0.30	64.00	14.53	13.91
Tax Planning					
TA (%)	190	0.00	7.00	1.51	1.22
OCF (%)	190	-15.00	128.00	16.90	18.42
ETR (%)	190	0.00	44.00	17.02	8.01
Profitability					
EPS(บาท)	190	.01	4.56	0.92	1.05
ROA (%)	190	1.74	36.57	10.14	6.21
ROE (%)	190	.31	47.11	13.80	9.22
SIZE					
Total Asset (ล้านบาท)	190	385.71	115,368.72	17,156.37	24,561.25

จากตารางที่ 4.2.8 พบว่าค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรตาม ราคาหุ้นสามัญมีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.30 บาท และค่าสูงสุดอยู่ที่ 64.00 บาท ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 14.53 บาท สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 13.91บาท

ตัวแปรอิสระ การวางแผนภาษี (Tax Planning) ประกอบด้วย 3 ค่า ดังนี้

1. อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 0.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 7.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.51 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ร้อยละ 1.22

2. อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ -15.00 และค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 128 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.51 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ร้อยละ 1.22

3. อัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 0.00 ค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 44.00 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 17.02 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ร้อยละ 8.02

ตัวแปรควบคุม ความสามารถในการทำกำไร

1. กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.01 บาท และค่าสูงสุดอยู่ที่ 4.56 บาท ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.92 บาท สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 1.05 บาท

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 1.74 และค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 36.57 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 10.14 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ร้อยละ 6.21

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 0.31 และค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 47.11 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 13.80 สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ร้อยละ 9.22

4. ขนาดของกิจการ (SIZE) วัดจาก Total Assets มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 385.71 ล้านบาท และค่าสูงสุดอยู่ที่ 115,368.72 ล้านบาท ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 17,156.37 ล้านบาท สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 24,561.25 ล้านบาท

ตารางที่ 4.2.9 ตารางค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษี แยกตามรายกลุ่มอุตสาหกรรม 7 กลุ่ม

กลุ่มอุตสาหกรรม TP	TAX/Total Assets		TAX/OCF		TAX/ETR	
	TA%		OCF%		ETR%	
	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD
กลุ่มเกษตร	2.17	1.47	20.91	18.39	17.91	8.59
กลุ่มทรัพยากร	1.06	0.87	10.72	9.02	13.17	7.39
กลุ่มเทคโนโลยี	1.28	1.07	10.50	15.23	18.44	6.81
กลุ่มบริการ	1.74	1.25	17.05	10.67	18.71	6.30
กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม	1.30	1.29	11.64	10.32	14.82	10.29
กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค	1.13	0.84	14.38	9.56	14.50	6.50
กลุ่มอสังหาริมทรัพย์	1.44	1.13	23.60	28.35	17.96	7.72

จากตารางที่ 4.2.9 พบว่า ค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีที่คำนวณจาก อัตราภาษี
ต่อสินทรัพย์รวม (TAX/Total Assets: TA)

1. กลุ่มเกษตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.17 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.47
 2. กลุ่มทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.06 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.87
 3. กลุ่มเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.28 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.07
 4. กลุ่มบริการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.74 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.25
 5. กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.30 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.29
 6. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.13 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.84
 7. กลุ่มอสังหาริมทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.44 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.13
- สำหรับค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีที่คำนวณจาก อัตราภาษีต่อกระแสเงินสด

สุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/OCF: OCF)

1. กลุ่มเกษตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 20.91 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 18.39
 2. กลุ่มทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 10.72 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 9.02
 3. กลุ่มเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 10.50 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 15.23
 4. กลุ่มบริการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 17.05 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 10.67
 5. กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 11.64 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 10.32
 6. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 14.38 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 9.56
 7. กลุ่มอสังหาริมทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 23.60 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 28.35
- สำหรับค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราภาษีที่แท้จริง(ETR)
1. กลุ่มเกษตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 17.91 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 8.59
 2. กลุ่มทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 13.17 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 7.39
 3. กลุ่มเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 18.44 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 6.81
 4. กลุ่มบริการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 18.71 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 6.30
 5. กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 14.82 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 10.29
 6. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 14.50 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 6.50
 7. กลุ่มอสังหาริมทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 17.96 สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 7.72

ตารางที่ 4.2.10 สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดของกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีระดับการวางแผนภาษีสูง

%	N	Mean	Std. Deviation
TA	190	1.06	0.87
OCF	190	10.50	15.23
ETR	190	13.17	7.39

จากตารางที่ 4.2.10 พบว่า ค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีที่คำนวณจาก อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/Total Assets: TA) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.06 จากบริษัทในกลุ่มทรัพยากรสำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ร้อยละ 0.87

สำหรับค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีที่คำนวณจาก อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/OCF: OCF) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 10.50 จากบริษัทในกลุ่มเทคโนโลยี สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ร้อยละ 15.23

สำหรับค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 13.17 จากบริษัทในกลุ่มทรัพยากร สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ร้อยละ 7.39

4.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของการวางแผนภาษีทั้ง 3 ค่า ประกอบด้วย อัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน (TAX/OCF) และอัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/Asset) โดยทำการวิเคราะห์ตัวอย่างทั้ง 190 ตัวอย่าง ได้ผลการวิเคราะห์ของทุกตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา แสดงไว้ใน

ตารางที่ 4.3 Correlations

	SP	TA	OCF	ETR	EPS	RO A	RO E	SIZE
Pearson	1	.300*	-.044	-.129	.770*	.10	.08	.280**
Correlation		*			*	7	4	
Sig. (2-tailed)		.000	.548	.076	.000	.14	.24	.000
N	190	190	190	190	190	19	19	190
						0	0	
T A Pearson		1	.140	.092	.237*	.15	.28	.740**
Correlation					*	9*	7**	
Sig. (2-tailed)			.053	.205	.001	.02	.00	.000
N		190	190	190	190	19	19	190
						0	0	
O C F Pearson			1	.426**	-.020	.15	.14	-.015
Correlation						6	6	
Sig. (2-tailed)				.000	.782	.03	.04	.836
N			190	190	190	19	19	190
						0	0	
E T R Pearson				1	-	-	-	-.121
Correlation					-.215*	.04	.09	
Sig. (2-tailed)					*	.3	.0	
N				190	190	19	19	190
						0	0	

ตารางที่ 4.3 Correlations (ต่อ)

		SP	TA	OCF	ETR	EPS	RO A	RO E	SIZE
E	Pearson					1	.15	.14	.187**
P	Correlation						0*	6*	
S	Sig. (2-tailed)						.03	.04	.010
							9	4	
N						190	19	19	190
							0	0	
R	Pearson						1	.85	-.169*
O	Correlation							2**	
A	Sig. (2-tailed)							.00	.020
								0	
N							19	19	190
							0	0	
R	Pearson							1	-.028
O	Correlation								
E	Sig. (2-tailed)								.697
								19	190
N								0	
S	Pearson								1
I	Correlation								
Z	Sig. (2-tailed)								
E	N								190

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวมกับราคาหุ้นสามัญ พบว่า การวางแผนภาษี TAX/Total Asset กับราคาหุ้นสามัญ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ($r = 0.300, p < 0.01$) ทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปใน

ทิศทางเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าหากการวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทมีค่าสูง (มีการวางแผนภาษีน้อย) จะส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญมีมูลค่าสูง

และจากตารางที่ 4.3 ยังพบว่า การวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน TAX/OCF กับราคาหุ้นสามัญ มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม แสดงให้เห็นว่าหากการวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานมีค่าสูง (มีการวางแผนภาษีน้อย) จะส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญมีมูลค่าต่ำ

สำหรับการวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราส่วนภาษีที่แท้จริง ETR อัตราภาษีต่อกำไรสุทธิก่อนภาษี พบว่า การวางแผนภาษี กับราคาหุ้นสามัญ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม แสดงให้เห็นว่าหากการวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราส่วนภาษีที่แท้จริงมีค่าสูง (มีการวางแผนภาษีน้อย) จะส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญมีมูลค่าต่ำ

จากการพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่ พบว่า ROA และ ROE มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีค่าเกิน 0.70 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าจะไม่เกิดความสัมพันธ์กันของตัวแปร (Multicollinearity) จึงทำการตรวจสอบโดยการคำนวณค่า Variance Inflation Factor (VIF) และค่า Tolerance ในงานวิจัยนี้จึงเลือกนำตัวแปรเฉพาะ ROA มาใช้ในการศึกษา

4.4 ผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญโดยวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การศึกษาคั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญ โดยค่าการวางแผนภาษีทั้ง 3 ค่า คือ อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/Total Asset) อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน (TAX/OCF) และอัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) ได้มีการนำตัวแปรควบคุมซึ่งประกอบด้วย กำไรต่อหุ้น (EPS) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และขนาดของกิจการ (SIZE) ตามสมการต่อไปนี้

$$SP_{it} = \beta_0 + \beta_1 TA_{it} + \beta_2 EPS_{it} + \beta_3 ROA_{it} + \beta_4 Size + e_{it}$$

$$SP_{it} = \beta_0 + \beta_1 OCF_{it} + \beta_2 EPS_{it} + \beta_3 ROA_{it} + \beta_4 Size + e_{it}$$

$$SP_{it} = \beta_0 + \beta_1 ETR_{it} + \beta_2 EPS_{it} + \beta_3 ROA_{it} + \beta_4 Size + e_{it}$$

ตารางที่ 4.4.1 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณระหว่างการวางแผนภาษีที่คำนวณจาก 3 อัตราส่วน

ตัวแปร	TA			OCF			ETR		
	β	t	Sig.	β	t	Sig.	β	t	Sig.
Constant	4.432	4.974	.000	-22.888	-1.976	.050	-22.888	-1.976	.050
TP _{it}	.057	2.638	.009**	-.027	-.589	.557	.048	1.012	.313
EPS _{it}	9.779	15.692	.000*	9.896	16.027	.000*	9.896	16.027	.000*
ROA _{it}	-.024	-.515	.607	.021	.439	.661	.021	.439	.661
SIZE	.060	1.007	.315	2.863	2.429	.016*	2.863	2.429	.016*
Durbin-	1.789			1.774			1.774		
Watson	.779			.778			.778		
R	.607			.605			.605		
R ²	.603			.601			.601		
Adjusted R ²	.000*			.000*			.000*		
Sig.	190			190			190		
N									

**Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

*Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

ในการทดสอบว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ในตัวเองหรือไม่ จะใช้ค่าสถิติ Durbin Watson โดยมีเกณฑ์ในการวัดค่า ดังนี้

ในการทดสอบว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ในตัวเองหรือไม่ จะใช้ค่าสถิติ Durbin Watson โดยมีเกณฑ์ในการวัดค่า ดังนี้

มีค่าอยู่ในช่วง 1.5 - 2.5 แสดงว่ามีความเป็นอิสระ

มีค่าอยู่ในช่วง 2.6 - 4.0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทิศทางลบ

มีค่าอยู่ในช่วง 0 - 1.4 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก

ดังนั้นถ้าค่า Durbin - Watson มีค่าน้อยกว่า 1.5 และมากกว่า 2.5 แสดงว่าเกิด Autocorrelation หรือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ภายในตัวเอง ซึ่งจะทำให้การคำนวณในสมการการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นมีปัญหา

จากการทดสอบตารางที่ 4.4.1 ค่า Durbin - Watson สำหรับการวางแผนภาษีอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน อัตราส่วนภาษีต่อกำไรก่อนภาษี มีค่าเท่ากับ 1.789 1.774 และ 1.774 ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในการทดสอบไม่มีความสัมพันธ์ภายในตัวเอง

จากตารางที่ 4.4.1 การวางแผนภาษีอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (Tax/Total Assets) ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติ มีค่าเท่ากับ 0.01 แสดงว่าการวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวมที่นำมาวิเคราะห์ในสมการมีความสัมพันธ์กับราคาหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ R2 เท่ากับ 0.607 แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงในราคาหุ้นสามัญอธิบายได้ด้วยการวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับร้อยละ 60.70 ส่วนที่เหลือขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ หากพิจารณาค่า Adjusted R2 ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับผลกระทบของจำนวนตัวแปรอิสระออกพบว่ามีค่าเท่ากับ 0.603 ซึ่งไม่แตกต่างจากค่า R2 มากแสดงว่าตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถนำมาอธิบายราคาหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เท่ากับร้อยละ 77.90 ส่วนที่เหลือขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น

$\beta_1 = 0.057$ มีค่าเป็นบวก แสดงว่าการวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ หากมีอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวมสูงขึ้น (การวางแผนภาษีต่ำ) จะทำให้ราคาหุ้นสามัญมีมูลค่าสูงขึ้นด้วย

$\beta_2 = 9.779$ มีค่าเป็นบวก แสดงว่าอัตรากำไรต่อหุ้น มีความมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 กล่าวคือหากมีอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นสูงจะทำให้ราคาหุ้นสามัญมีมูลค่าสูงขึ้นด้วย

$\beta_3 = -0.024$ มีค่าเป็นลบ แสดงว่าอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมมีความมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในสมการนี้ได้

β_4 = สมการนี้ตัดตัวแปร SIZE ออกเนื่องจากได้ค่า 0.740 (ตารางที่ 4.3.1) หมายถึงมีความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ จึงไม่นำมาพิจารณา เพราะอาจทำให้เกิดค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลสูง

จากตารางที่ 4.4.1 การวางแผนภาษีอัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน (Tax/OCF)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติ มีค่าเท่ากับ 0.05 แสดงว่าการวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานที่นำมาวิเคราะห์ในสมการมีความสัมพันธ์กับราคาหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ R2 เท่ากับ 0.605 แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงในราคาหุ้นสามัญอธิบายได้ด้วยกรวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับร้อยละ 60.50 ส่วนที่เหลือขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ หากพิจารณาค่า Adjusted R2 ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับผลกระทบของจำนวนตัวแปรอิสระออกพบว่าค่าดังกล่าวมีค่าเท่ากับ 0.601 ซึ่งไม่แตกต่างจากค่า R2 มากแสดงว่าตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถนำมาอธิบายราคาหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เท่ากับร้อยละ 77.80 ส่วนที่เหลือขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น

$\beta_1 = -0.027$ มีค่าเป็นลบ แสดงว่าการวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในสมการนี้ได้

$\beta_2 = 9.896$ มีค่าเป็นบวก แสดงว่าอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทในจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 กล่าวคือหากมีอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้นสูงจะทำให้ราคาหุ้นสามัญมีมูลค่าสูงขึ้นด้วย

$\beta_3 = 0.021$ มีค่าเป็นบวก แสดงว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมว่าอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทในจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในสมการนี้ได้

$\beta_4 = 2.863$ มีค่าเป็นบวก แสดงว่าขนาดของกิจการ (Size) ที่วัดค่าจาก สินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 กล่าวคือหากบริษัทมีขนาดกิจการที่ใหญ่จะทำให้ราคาหุ้นสามัญมีมูลค่าสูงขึ้นด้วย

จากตารางที่ 4.4.1 การวางแผนภาษีอัตราส่วนภาษีที่แท้จริง (Effective Tax Rate: ETR)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติ มีค่าเท่ากับ 0.05 แสดงว่าการวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราภาษีที่แท้จริงนำมาวิเคราะห์ในสมการมีความสัมพันธ์กับราคาหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ R2 เท่ากับ 0.605 แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงในราคาหุ้นสามัญอธิบายได้ด้วยการวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราส่วนภาษีที่แท้จริงเท่ากับร้อยละ 60.50 ส่วนที่เหลือขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ หากพิจารณาค่า Adjusted R2 ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับผลกระทบของจำนวนตัวแปรอิสระออกพบว่าค่าดังกล่าวมีค่าเท่ากับ 0.601 ซึ่งไม่แตกต่างจากค่า R2 มากแสดงว่าตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถนำมาอธิบายราคาหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เท่ากับร้อยละ 77.80 ส่วนที่เหลือขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น

$\beta_1 = 0.48$ มีค่าเป็นบวก แสดงว่าการวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราภาษีที่แท้จริงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในสมการนี้ได้

$\beta_2 = 9.896$ มีค่าเป็นบวก แสดงว่าอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 กล่าวคือหากมีอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้นสูงจะทำให้ราคาหุ้นสามัญมีมูลค่าสูงขึ้นด้วย

$\beta_3 = 0.021$ มีค่าเป็นบวก แสดงว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในสมการนี้ได้

$\beta_4 = 2.863$ มีค่าเป็นบวก แสดงว่าขนาดของกิจการ (Size) ที่วัดค่าจาก สินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 กล่าวคือหากขนาดของกิจการมีค่าสูงขึ้นจะส่งผลทำให้ราคาหุ้นสามัญมีมูลค่าสูงขึ้นด้วย

ตารางที่ 4.4.2 แสดงค่าทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระ

Tax Planning	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
TAX/Total Assets		
TA	.944	1.059
EPS	.944	1.059
ROA	.962	1.040
SIZE	.589	1.699
TAX/OCF		
OCF	.999	1.001
EPS	.967	1.034
ROA	.918	1.089
SIZE	.967	1.034
TAX/EBT		
ETR	.948	1.055
EPS	.967	1.034
ROA	.918	1.089
SIZE	.967	1.034

ในการทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระ จะใช้ค่าสถิติ Tolerance และ VIF (Variance Inflation Factor) โดยที่ค่า Tolerance จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้าค่า Tolerance เข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรอิสระนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่น ๆ น้อย แต่ถ้าค่า Tolerance มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าตัวแปรอิสระนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่น ๆ มาก จะทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ส่วนค่า VIF ของตัวแปรอิสระจะเท่ากับ $1/\text{tolerance}$ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง infinity ถ้าค่า VIF มีค่ามาก หมายความว่าตัวแปรอิสระตัวนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่น ๆ มาก ถ้าค่า VIF มากกว่า 10 หมายความว่า มีหลักฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่มากพอ

จากการทดสอบตารางที่ 4.4.2 ตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่า Tolerance เข้าใกล้ 1 และค่า VIF มากกว่า 1 แต่ไม่ถึง 2 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นอิสระต่อกัน ไม่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลสถิติจากงบการเงินรวม ประจำปี 2559 ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบกระแสเงินสด จำนวนทั้งสิ้น 190 บริษัท และยึดบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ของเดือน ธันวาคม 2559 เป็นหลัก โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก web site online ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.setsmart.com)

ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ศึกษา พบว่า

ราคาหุ้นสามัญ ค่าต่ำสุด 0.30 บาท จากบริษัทในกลุ่มเทคโนโลยี ค่าสูงสุด 64.00 บาท จากบริษัทในกลุ่มบริการ

การวางแผนภาษี จากการคำนวณหา 3 อัตราส่วน พบว่า

1. อัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม มีค่าต่ำสุดร้อยละ 0.00 จากบริษัทกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ค่าสูงสุดร้อยละ 7.00 จากบริษัทกลุ่มบริการ
2. อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน มีค่าต่ำสุดร้อยละ - 0.15 จากบริษัทกลุ่มเทคโนโลยี ค่าสูงสุดร้อยละ 128 จากบริษัทกลุ่มอสังหาริมทรัพย์
3. อัตราส่วนภาษีที่แท้จริง มีค่าต่ำสุดร้อยละ 0.00 จากบริษัทกลุ่มทรัพยากร ค่าสูงสุดร้อยละ 44.00 เท่าจากบริษัทในกลุ่มบริการ

ตัวแปรควบคุม

1. อัตรากำไรต่อหุ้นมีค่าต่ำสุด 0.01 บาท จากบริษัทกลุ่มทรัพยากร ค่าสูงสุด 4.56 บาทจากบริษัทกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค
2. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม มีค่าต่ำสุดร้อยละ 1.74 จากบริษัทกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ค่าสูงสุดร้อยละ 36.57 จากบริษัทกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม
3. อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น มีค่าต่ำสุดร้อยละ 0.31 จากบริษัทกลุ่มทรัพยากร ค่าสูงสุดร้อยละ 47.11 จากบริษัทกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม

4. ขนาดของกิจการ มีค่าต่ำสุด 385.71 ล้านบาท จากบริษัทกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ค่าสูงสุด 115,368.72 ล้านบาทจากบริษัทกลุ่มเทคโนโลยี

ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาระดับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยที่ได้จากสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษี ทั้ง 3 อัตราส่วน ดังนี้

1. อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/Total Assets: TA) โดยบริษัทที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด หมายถึงมีการวางแผนภาษีสูง คือบริษัทในกลุ่มทรัพยากรมีค่าร้อยละ 1.06

2. อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/OCF: OCF) โดยบริษัทที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด หมายถึงมีการวางแผนภาษีสูง คือบริษัทในกลุ่มเทคโนโลยี มีค่าร้อยละ 10.50

3. อัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) โดยบริษัทที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด หมายถึงมีการวางแผนภาษีสูง คือบริษัทในกลุ่มทรัพยากร มีค่าร้อยละ 13.17

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ สามารถสรุปผลได้ว่า มีเพียงอัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม(TAX/Total Assets: TA) มีความสัมพันธ์กับราคาหุ้นสามัญในทิศทางเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แสดงว่าหากค่าการวางแผนภาษีสูง(การวางแผนภาษีต่ำ)ก็จะทำให้ราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีมูลค่าสูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า

1. การวางแผนภาษีอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/Total Assets: TA) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่าหากบริษัทมีการวางแผนภาษีมาก (อัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม TAX/Total Assets มีค่าต่ำ) ส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญต่ำตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Shane Heitzman and Maria Ogneva (2015) ที่ได้ข้อค้นพบว่า การวางแผนภาษีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับราคาหลักทรัพย์ หมายถึงว่านักลงทุนหรือผู้ถือหุ้นอาจไม่ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นการวางแผนภาษี เพราะแม้จะมีการวางแผนภาษีที่ดีก็ไม่ได้ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของราคาหุ้นแต่อย่างใด อาจเป็นเพราะเกรงว่าถ้ากิจการมีการวางแผนภาษีมาก จะทำให้เกิดประเด็นสงสัยแก่รัฐเข้ามาตรวจสอบและอาจถูกประเมินภาษีเพิ่มเติมได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Cloyd 1995; Mills 1998; Badertscher et al,2009) และของ Abdul - Wahab (2010) ซึ่งพบว่า การวางแผนภาษีทำให้เกิดการหยุดชะงักของประโยชน์ที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับ เป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายและความเสี่ยงทางภาษีมากขึ้นอาจไม่คุ้ม

กับประโยชน์ที่จะได้รับจากการหลีกเลี่ยงภาษี ซึ่งการหลีกเลี่ยงภาษี มีโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายในเรื่องชื่อเสียงในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Ehle, 2008)

2. สำหรับการวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/OCF: OCF) และอัตราภาษีที่แท้จริง (TAX/EBT: ETR) ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 2 อัตราส่วนเก็บข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนและงบกระแสเงินสด ซึ่งแสดงผลประกอบการเป็นรายปี จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ไม่พบค่าความสัมพันธ์จากการวางแผนภาษี (ฉันทพร ตันติยวงศ์, 2552) โดยที่ TAX/Total Assets เก็บข้อมูลจากงบแสดงฐานะทางการเงิน ที่แสดงผลประกอบการของบริษัทอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ ศรีสกุลกิจ (2558) ที่ไม่พบค่าความสัมพันธ์กับการวางแผนภาษีอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากปัจจุบันนโยบายภาครัฐส่งเสริมการลงทุน โดยการลดหย่อนอัตราภาษี การยกเว้นภาษีให้กับเงินได้บางประเภท หรือค่าใช้จ่ายที่สามารถหักได้เพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้มีภาษีเงินได้ต่ำกว่าภาษีเงินได้ที่คำนวณจากกำไรสุทธิตามหลักการบัญชี ทำให้อัตราภาษีที่แท้จริง และอัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานมีค่าต่ำกว่า ซึ่งอาจไม่เกี่ยวข้องกับ การวางแผนภาษี

สำหรับตัวแปรควบคุม พบว่าโดยภาพรวมแล้ว กำไรต่อหุ้น (Earning per share: EPS) และขนาดของกิจการ (SIZE) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าหากบริษัทมีอัตรากำไรต่อหุ้น และขนาดของกิจการที่วัดค่าจากสินทรัพย์รวมมีมูลค่าสูง ย่อมส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญมีมูลค่าสูงตามด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตรภรณ์ สวรรค์ตรานนท์ (2556) ที่ว่าขนาดของกิจการและกำไรต่อหุ้น มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับราคาหุ้นสามัญ ไปในทิศทางเดียวกัน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ พบว่าการวางแผนภาษีที่วัดจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกไปในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.10 กล่าวคือ ถ้าอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวมสูง ซึ่งหมายถึงมีการวางแผนภาษีน้อย ราคาหุ้นสามัญของกิจการจะสูง แต่ถ้าอัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวมต่ำ นั่นหมายถึงว่ามีการวางแผนภาษีสูง ราคาหุ้นสามัญของกิจการจะต่ำ จึงสามารถนำมาเป็นประโยชน์แก่นักลงทุน ผู้บริหาร หรือผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจ ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ สำหรับผู้บริหารใช้ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน เพื่อปรับกลยุทธ์ทางภาษี โดยการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่กฎหมายกำหนด เป็นการลดค่าใช้จ่าย

ทางภาษีทำให้ต้นทุนต่ำลง สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ ยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานจัดเก็บภาษี สามารถประเมินได้ว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามเกี่ยวกับการเสียภาษีอย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ จากการศึกษาพบว่ายิ่งบริษัทมีการวางแผนภาษีสูง กลับส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญมีมูลค่าต่ำ อาจเป็นเพราะว่า นักลงทุน หรือผู้มีส่วนได้เสีย เห็นว่าการวางแผนภาษีมากนั้น เหมือนเป็นการหลีกเลี่ยงภาษี จนเป็นประเด็นกับทางหน่วยงานจัดเก็บภาษีต้องเข้ามาตรวจสอบ หรืออีกนัยหนึ่ง การประหยัดภาษี กลับเป็นการเพิ่มต้นทุน เช่น ค่าปรับจากการถูกประเมิน ต้นทุนทำธุรกรรม ต้นทุนด้านชื่อเสียง และต้นทุนทางการเงิน ดังนั้น การวางแผนภาษีจะไม่เช่นนโยบายที่ดีที่สุดสำหรับบริษัท เพราะขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ที่ได้รับว่าจะคุ้มกับต้นทุนที่เสียไปหรือไม่

โดยเฉพาะในปัจจุบัน แนวคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินธุรกิจ การเสียภาษีโดยถูกต้องถือเป็นการรับผิดชอบต่อสังคมในแง่ของการปฏิบัติตามกฎหมายจะช่วยลดการวางแผนภาษี

และการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ราคาหุ้นสามัญมีตัวแปรที่ระบุความสัมพันธ์ได้อย่างชัดเจน คือ กำไรต่อหุ้น และขนาดของกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงบวก เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้นสามัญ กล่าวคือ ถ้าบริษัททำกำไรต่อหุ้นสูง และมีขนาดของกิจการใหญ่ขึ้น จะส่งผลให้หุ้นสามัญมีราคาเพิ่มสูงตามไปด้วย

5.3 ประโยชน์ที่ได้จากงานวิจัย

5.3.1 นักลงทุน หน่วยงานจัดเก็บภาษี ผู้ที่สนใจ นำข้อมูลจากรายงานทางการเงินของบริษัท มาคำนวณวิเคราะห์หา นโยบายการจัดการเกี่ยวกับวางแผนภาษีจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน อัตราภาษีที่แท้จริง

5.3.2 นักลงทุน นำข้อมูลจากรายงานทางการเงินของบริษัทนำมาคำนวณวิเคราะห์หาความสามารถในการทำกำไรของกิจการ และแนวโน้มของราคาหุ้นได้จากอัตราส่วนทางการเงิน กำไรต่อหุ้น และขนาดของกิจการ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุน

5.3.3 ผู้บริหาร นำข้อมูลจากรายงานทางการเงินของบริษัทมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดกลยุทธ์ และแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บริษัทสามารถลดค่าใช้จ่าย และเพิ่มกำไรให้กับบริษัทได้ ซึ่งถือเป็นหลักของการดำเนินธุรกิจ

5.4 ข้อจำกัดในการศึกษา

5.4.1 กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นเฉพาะกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นผลการศึกษาจึงใช้อธิบายได้เฉพาะบริษัทที่ถูกจัดอันดับในกลุ่มไม่สามารถอธิบายได้ครอบคลุมถึงบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้

5.4.2 ข้อมูลตัวอย่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นำมาจากต่างกลุ่มอุตสาหกรรม ผลการศึกษาที่ได้ อาจไม่สามารถอธิบายได้ชัด เนื่องจากแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมจะมีลักษณะธุรกรรมการดำเนินงานที่แตกต่างกัน

5.4.3 เนื่องจากบางบริษัทมีข้อมูลไม่ครบ หรือมีรอบระยะเวลาบัญชีที่ไม่ใช่ประจำปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 จึงไม่สามารถนำมาทดสอบได้จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อยลง และทำการวิจัยเพียงปี 2559 เท่านั้น จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างอาจไม่เพียงพอที่จะอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญ

5.5 ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต

1. ศึกษาแยกรายอุตสาหกรรม เนื่องจากแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีลักษณะการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกันไป เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
2. กำหนดตัวแปรควบคุมเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ชัดเจน และสนับสนุนงานวิจัยให้น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น เช่น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์ถาวร บัญชีอื่น ๆ เช่น บัญชีด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เป็นต้น
3. เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บจำนวนปีให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กิตยภรณ์ หาญมงคล. (2550). **ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อมาตรการสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่
ให้กับการลงทุนในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน.** (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ขวัญมนัส ถนอมสิงห์. (2549). **การวางแผนภาษีสำหรับธุรกิจก่อสร้างขนาดย่อมในประเทศไทย.**
(การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ชฎิล โรจนานนท์. (2549, กันยายน). **รู้จักนำสิทธิประโยชน์ทางภาษีในการส่งเสริม FDI ของไทย การศึกษา
โดยใช้อัตราภาษีที่แท้จริง (effective tax rate). สัมมนาวิชาการประจำปีของสำนักงานเศรษฐกิจ
ครั้งที่ 3 โรงแรมโซฟิเทล กรุงเทพฯ.**
- ฐิตราภรณ์ สวรรค์ตรานนท์. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับราคาหุ้นสามัญของ
บริษัทจดทะเบียนในดัชนี SET100 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.** (การค้นคว้าอิสระ
ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ดารณี ขมณา. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนหมุนเวียนกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียน ใน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.** (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ดำรงพล วิเศษสร และสุกัญญา รักพานิชณี. (2559). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผน
ภาษีกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม
SET50. ใน รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day (317-325).**
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้า.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2559). **ข้อมูลบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.**
สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/set/commonlookup.do>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2559). **ข้อมูลงบการเงินรวม ประจำปี 2559.** สืบค้นจาก
<https://www.setsmart.com/ism/login.jsp>
- รัชวิน โอจรัสพร. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินหลักกับราคาหุ้นสามัญในกลุ่ม
ธนาคารพาณิชย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.** (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธัญพร ตันติขจรพงศ์. (2552). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีและความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับมูลค่าของกิจการ : หลักฐานเชิงประจักษ์จากประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ธีรยุทธ ตันติวัฒนวิจิตร. (2549). การวางแผนภาษีอากรของธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ : กรณีบริษัท จำกัดในจังหวัดภูเก็ต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สุริย์พร อิ่มแก้ว. (2548). การวางแผนภาษีเกี่ยวกับค่าตอบแทน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สิริวุฒิ ไสยบุญ. (2550). ผลกระทบของนโยบายภาษีสรรพากรต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- สัตยา ตันจันทรพงศ์. (2557). อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการ การบริหารกำไรและการวางแผนภาษีที่มีผลต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- สุชาดา ศรีสกุลกิจ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- สุเทพ พงษ์พิทักษ์. (2550). สิทธิประโยชน์ทางภาษีสรรพากร. สืบค้นจาก http://www.rd.go.th/region3/fileadmin/document/Tax_Benefit_2007.ppt
- สมเดช วิจารณ์สุธีธร และคณะ. (2550). การวางแผนภาษีหัก ณ ที่จ่าย ฉบับปรับปรุงใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมนิติ.
- Abdul Wahab, N. S. (2010). **Tax planning and corporate governance: effects on shareholders' valuation.** (Doctoral's thesis, University of Southampton, United Kingdom).
- Badertscher, B., Katz, S. P., & Rego, S. O. (2009). **The impact of private equity ownership on portfolio firms' corporate tax planning.** Retrieved from https://www.pehub.com/wp-content/uploads/hbs_workingpaper.pdf
- Dyreg, S. D., Hanlon M., & Maydew, E. L. (2008). Long-Run Corporate Tax avoidance. **The Accounting Review**, 83(1), 61-82.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Hanlon, M., Mills, L.F., & Slemrod, J.B. (2005). **An empirical examination of corporate tax noncompliance**. Ross School of Business Paper No. 1025. Retrieved from SSRN: <https://ssrn.com/abstract=891226> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.891226>
- Michelle Hanlon and Joel Slemrod (2009). What does tax aggressiveness signal? Evidence from stock price reactions to news about tax shelter involvement. **Journal of Public Economics, 93**, 126-141.
- Heitzman, S., & Ogneva, M. (2015). **Corporate tax planning and stock returns** (Student paper). Marshall School of business, University of Southern California.
- Hoffman, W.H. (1961). The theory of tax planning. *The Accounting Review*, 36(2), 274-281.
- Mills, L. (1998). Book-tax differences and internal revenue service adjustments. **Journal of Accounting Research, 36**, 343-356.
- Tsakumis, G.T., Curatola, A.P., & Porcan, T.M. (2007). The relation between national cultural dimensions and tax evasion. **Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, 16**, 131-147.
- Zimmerman, J. L. (1983). Taxes and firm size. **Journal of Accounting and Economics, 5**, 119-149.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวรสนา โชติสุวรรณ
วัน เดือน ปีเกิด	2 พฤษภาคม 2516
ที่อยู่	69/6 ตำบล ลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12150
การศึกษาเดิม	พ.ศ. 2546 ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประสบการณ์ในการทำงาน	ปัจจุบัน บริษัท คราวน์ เบ็บแคน แอนด์ โคลสเซอร์ส (ประเทศไทย)
โทรศัพท์	0-2599-9430
อีเมล	Rosanachot@gmail.com

